

Ciekawe przypadki kliniczne

endocarditis

nie tylko domena
kardiologii

Prezentuje dr n. med. Jagoda Jacków - Nowicka

Zakład Radiologii Ogólnej, Zabiegowej i
Neuroradiologii, Uniwersytet Medyczny
we Wrocławiu

PLAN PREZENTACJI

- Definicja i etiopatogeneza
- Epidemiologia
- Obraz kliniczny
- Manifestacja neuroradiologiczna w badaniu MR
- Przypadki kliniczne
- Podsumowanie
- QUIZ

KEY TOPICS

Definicja i etiopatogeneza endocarditis (infekcyjne zapalenie wsierdzia IZW)

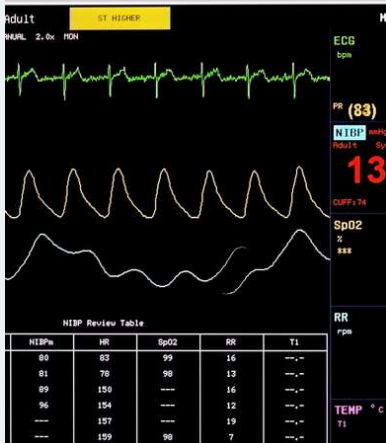
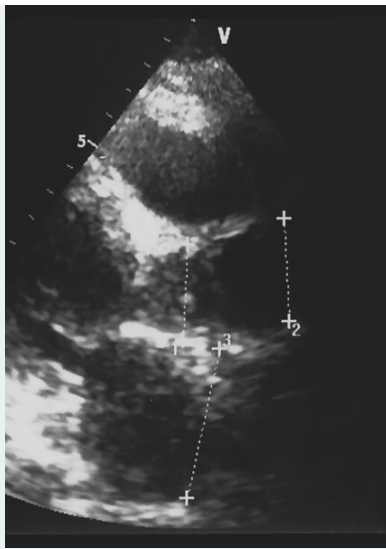
- CHOROBA ROZWIJAJĄCA SIĘ W WYNIKU ZAKAŻENIA WSIERDZIA W OBRĘBIE ZASTAWEK (NAJCZĘŚCIEJ, KOMÓR, PRZEDSIONKÓW) LUB ŚRÓDBŁONKA NACZYŃ KRWIONOŚNYCH KLATKI PIERSIOWEJ, POŁĄCZEŃ NACZYNIOWYCH LUB CIAŁ OBCYCH W SERCU (NP. ELEKTRODA STYMULATORA).

2. CZYNNIKI ETIOLOGICZNE:

- **Bakterie (>90%)** gronkowce: *Staphylococcus aureus*, *epidermidis*, paciorkowce: *Streptococcus viridans*
- Grzyby (<1%)
- rzadziej chlamydie, riketsje, mykoplazmy

3. SYTUACJE I CHOROBY PREDYSPONUJĄCE:

- naturalne zastawki: zabiegi stomatologiczne z naruszeniem ciągłości błon śluzowych, zaburzenia odporności, cewniki w żyłach centralnych, obecność ciał obcych np. elektrody endokawitarnej, dożylnie przyjmowanie narkotyków
- protezy zastawkowe (10-30%): 5-6 tyg po zabiegu operacyjnym
- przebyte IZW
- wrodzone wady serca zwłaszcza sinicze

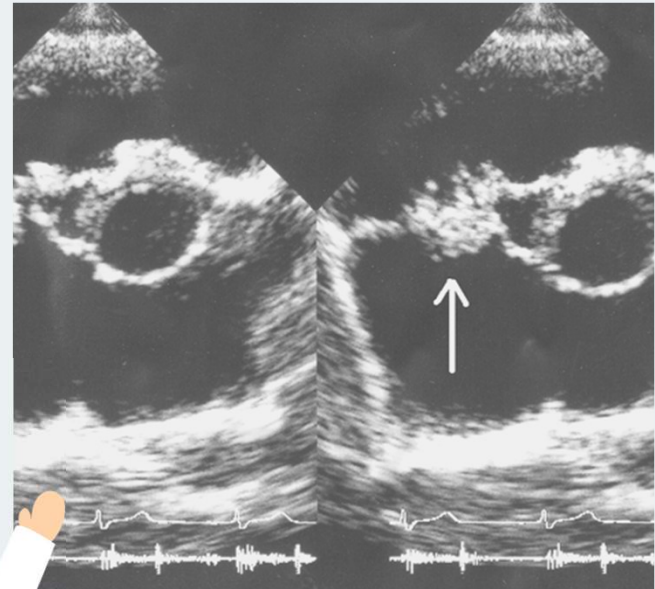

Definicja i etiopatogeneza endocarditis (infekcyjne zapalenie wsierdzia IZW) c.d.

- niszczenie wsierdzia i aparatu zastawkowego;
- zatory obwodowe (zawały różnych tkanek, mnogie ropnie, zakażenia);
- nieadekwatna odpowiedź immunologiczna;
- powstawanie wegetacji (konglomeraty drobnoustrojów, trombocytów, fibryny i komórek zapalnych);
- powstawanie tętniaków zapalnych (tzw. mykotyczne);

Epidemiologia:

- zapadalność w populacji ogólnej: **2–12/100 000/rok**;
- wiek: 50–70 lat;
- 2M>K;
- wada serca: 1–2%;
- hemodializa;
- 10–15% zakażenia szpitalne;

Obraz kliniczny:

ELEMENTY PRAWEGO SERCA

objawy **zapalenia płuc** (dreszcze, gorączka, nocne poty, osłabienie) oraz **zatorowości płucnej**, rzadziej objawy **prawokomorowej niewydolności serca**, kaszel i ból klatki piersiowej o charakterze opłucnowym;

ELEMENTY LEWEGO SERCA

objawy **ostrej niewydolności aparatu zastawkowego** (o różnym nasileniu) oraz **zatorowości obwodowej**;

OBJAWY PODMIOTOWE

- podwyższona temperatura ciała (u 80%), dreszcze, zlewne poty;
- złe samopoczucie, osłabienie, splątanie;
- bóle stawowe i mięśniowe;
- brak apetytu, utrata masy ciała;
- duszność, kaszel;
- ból głowy, brzucha, pleców, w klatce piersiowej lub kończyny dolnej;
- nudności i wymioty, biegunka;

OBJAWY PRZEDMIOTOWE

- gorączka;
- szmery sercowe, najczęściej niedomykalności zastawki mitralnej lub aortalnej;
- objawy niewydolności serca (lub ich zaostrenie);
- objawy neurologiczne;
- obwodowe objawy naczyniowe: wybroczyny skórne i podpaznokciowe, guzki Oslera, plamki Rotha, objaw Janeway'a;
- w długo trwającym infekcyjnym zapaleniu wsierdza: powiększenie śledziony, palce pałeczkowate, skóra barwy "kawy z mlekiem";

MANIFESTACJE NEURORADIOLOGICZNE ENDOCARDITIS W BADANIU MR (20-40%)

RODZAJE ZMIAN:

OGNISKA NIEDOKRWIENNE (37- 83%)

- nad i podnamiotowo (40%)
- małe liczne rozsiane ogniska korowe, często "watershed area"
- obie półkule mózgu
- polimorficzne
- różnoczasowe

MIKROKRWAWIENIA (57-63%)

- lokalizacja korowa (85%)
rzadziej podkorowo, jądra
podstawy, podnamiotowo

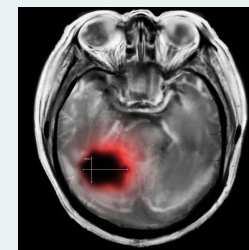
TĘTNIAKI MYKOTYCZNE (INFEKCYJNE) (23-52,5%)

- TOF, 3D T1+C
- mnogie, obustronne, wrzecionowate i dystalnie zlokalizowane,
- MCA tzw. "distal tree"

INNE ZMIANY KRWOTOCZNE (KRWIAKI, SAH, UKRWOTOCZNIONE UDARY NIEDOKRWIENNE) (7%-17%)

ROPNIE, ZAPALENIE OPON MÓZGOWYCH (MENINGITIS) (20%)

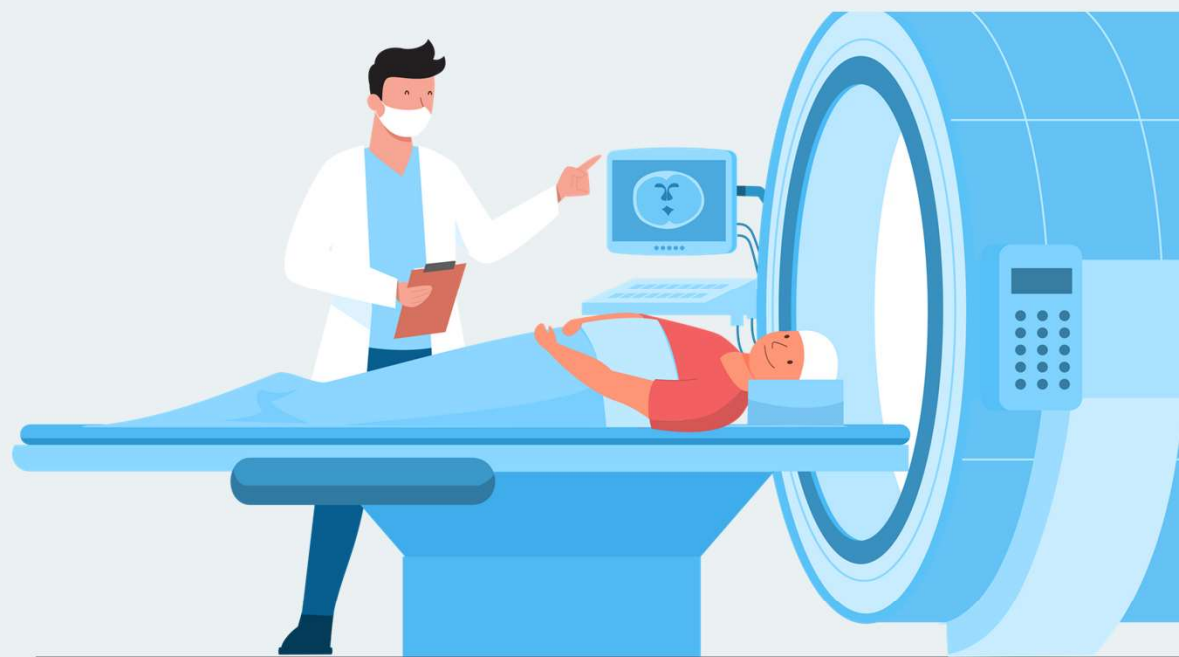
- w mechanizmie drażnienia opon (mięka, twarda)
- mikroropnie (mimiker zator infekcyjny)

**Koniec wstępu, pora na
PRZYPADKI KLINICZNE**

PRZYPADEK 1

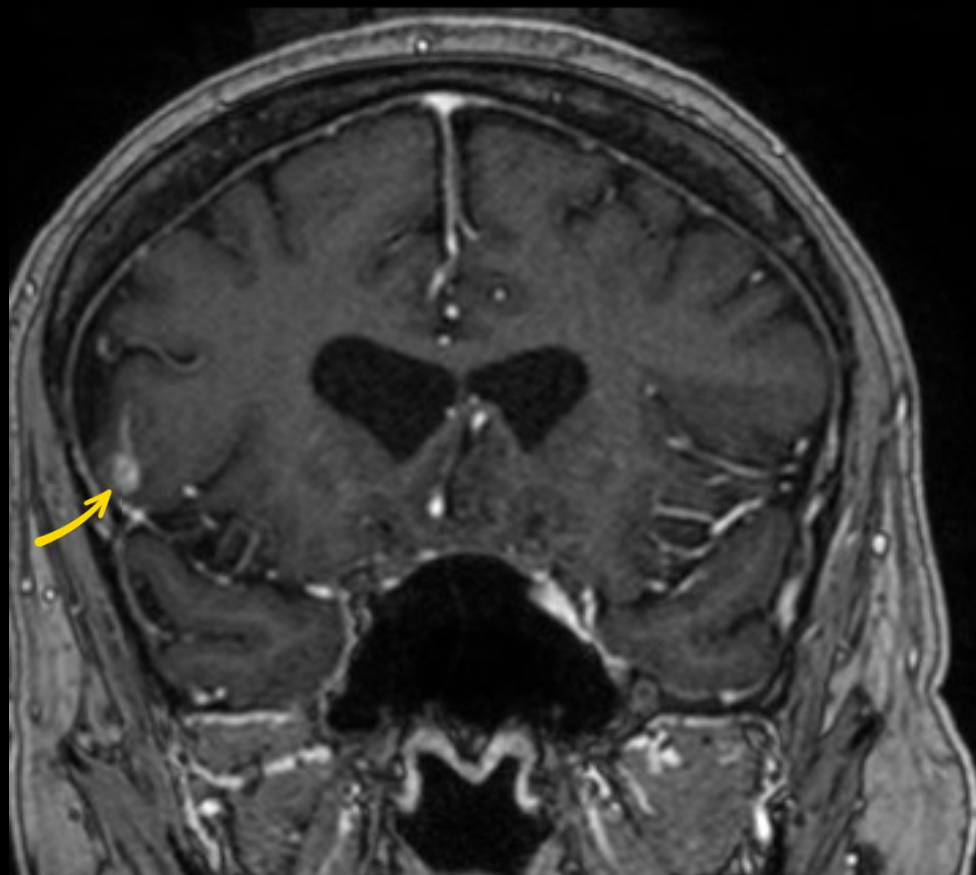
MĘŻYCZNA LAT 50

Pacjent z IZW od tygodnia podaje **zawroty głowy**.

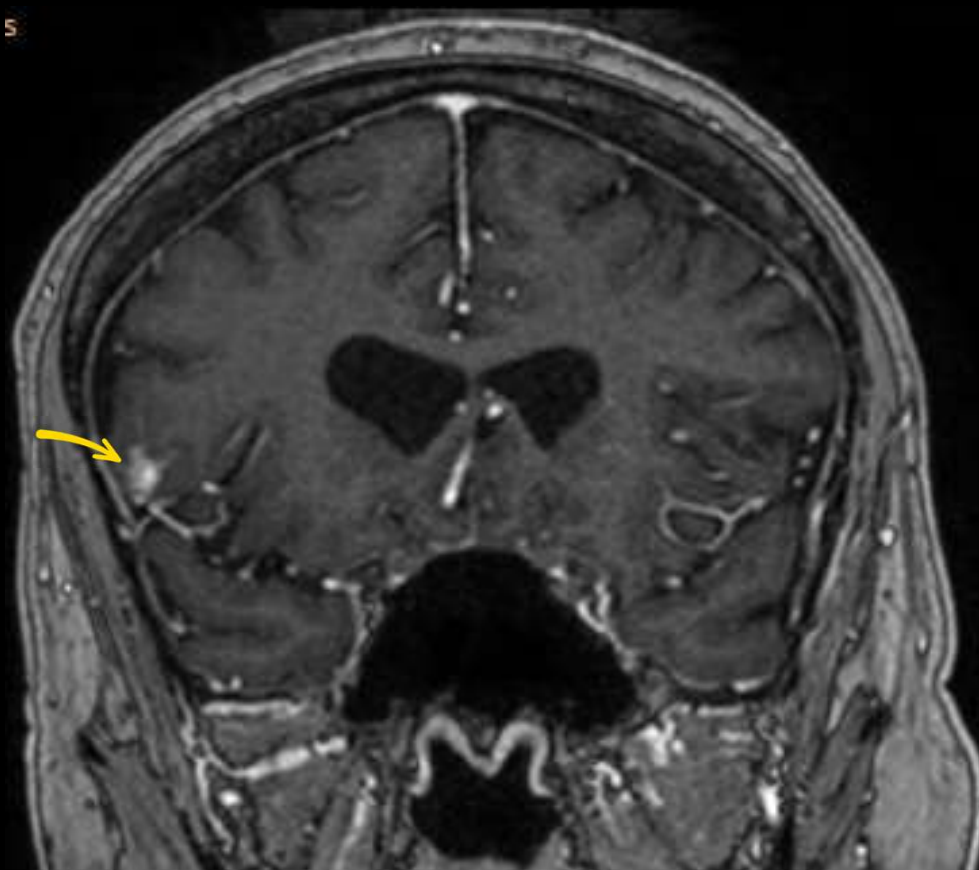
W wywiadzie stan po zabiegu Bentall-deBono z powodu **ostrego rozwarstwienia aorty**.

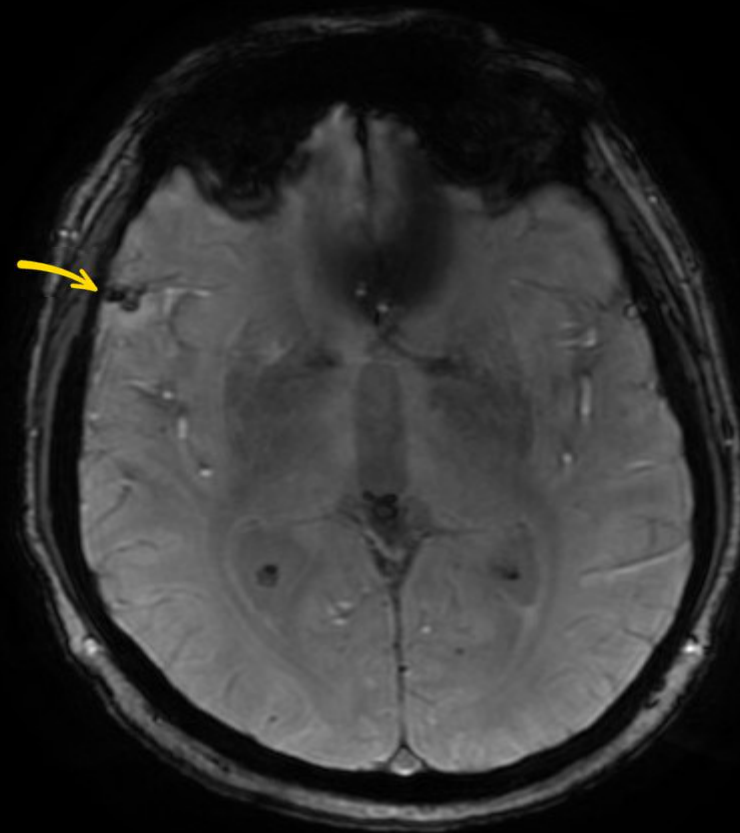
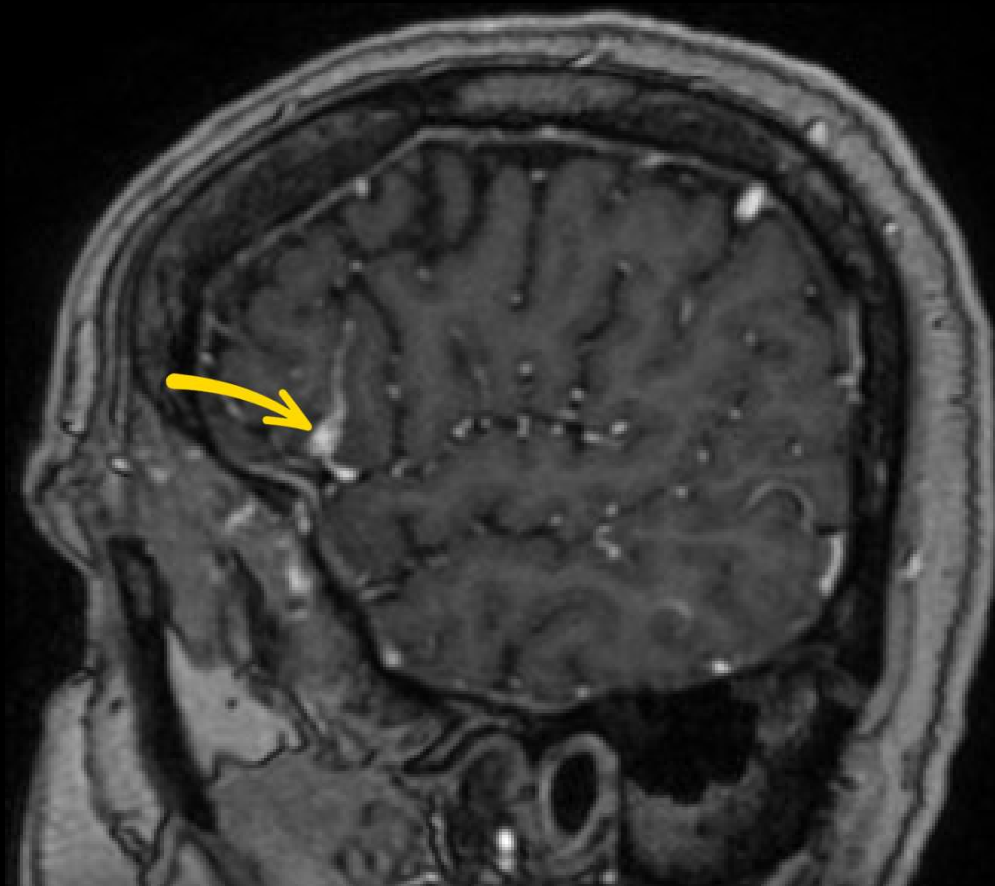
Badanie neurologiczne:
ruchy nystagmoidalne, objaw
dłoniowo-bródkowy obustronny,
asymetria ust na niekorzyść strony
lewej, nieco niższe ustawienie kończyn
lewych, chód niepewny.

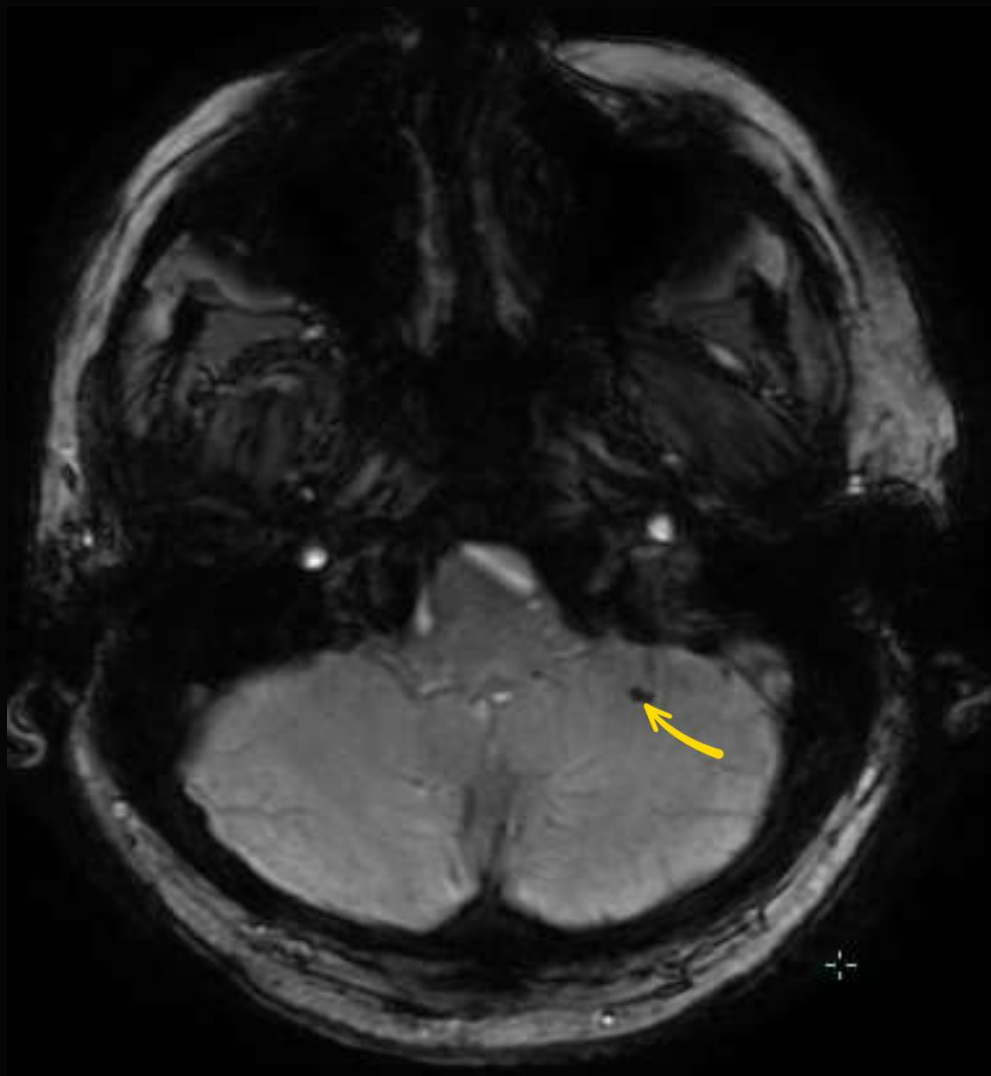
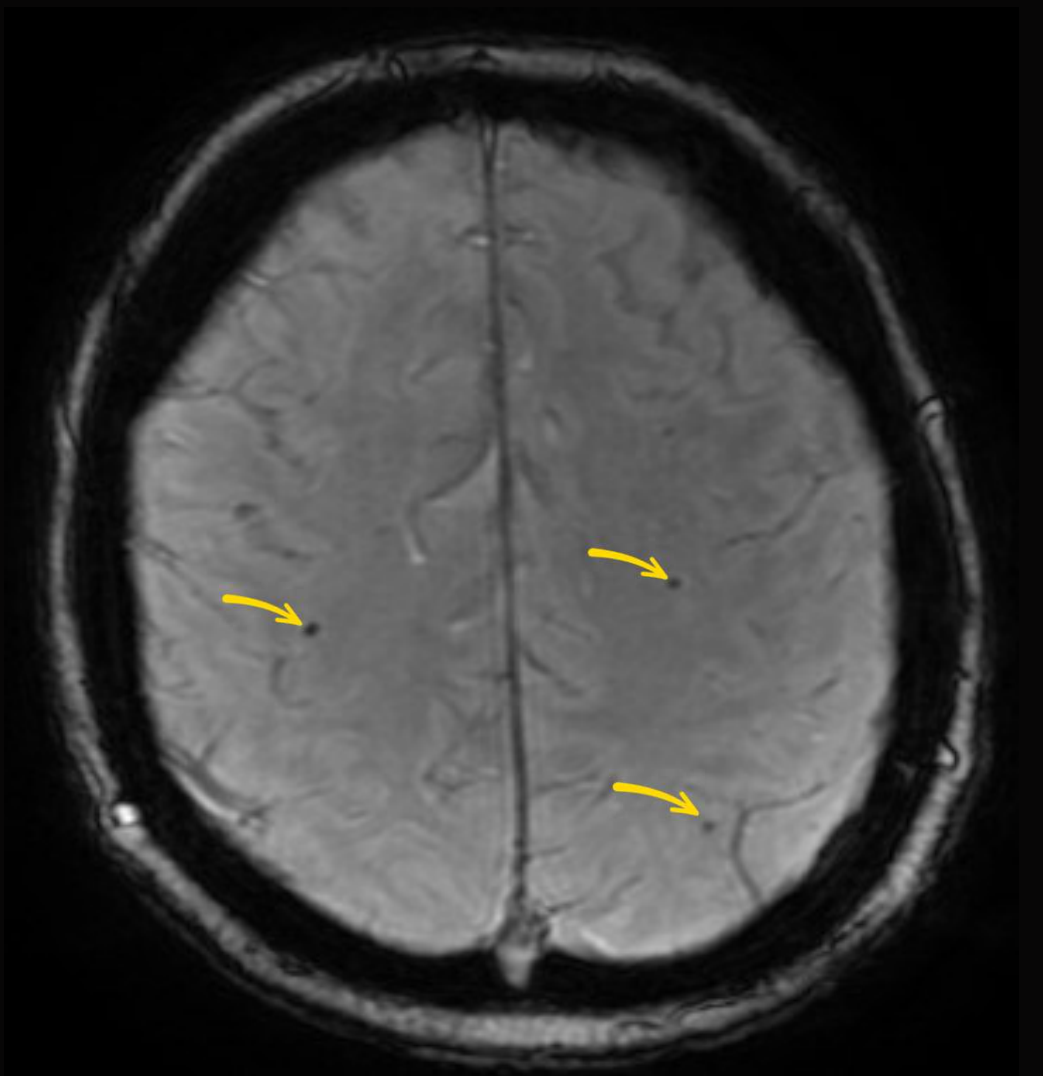

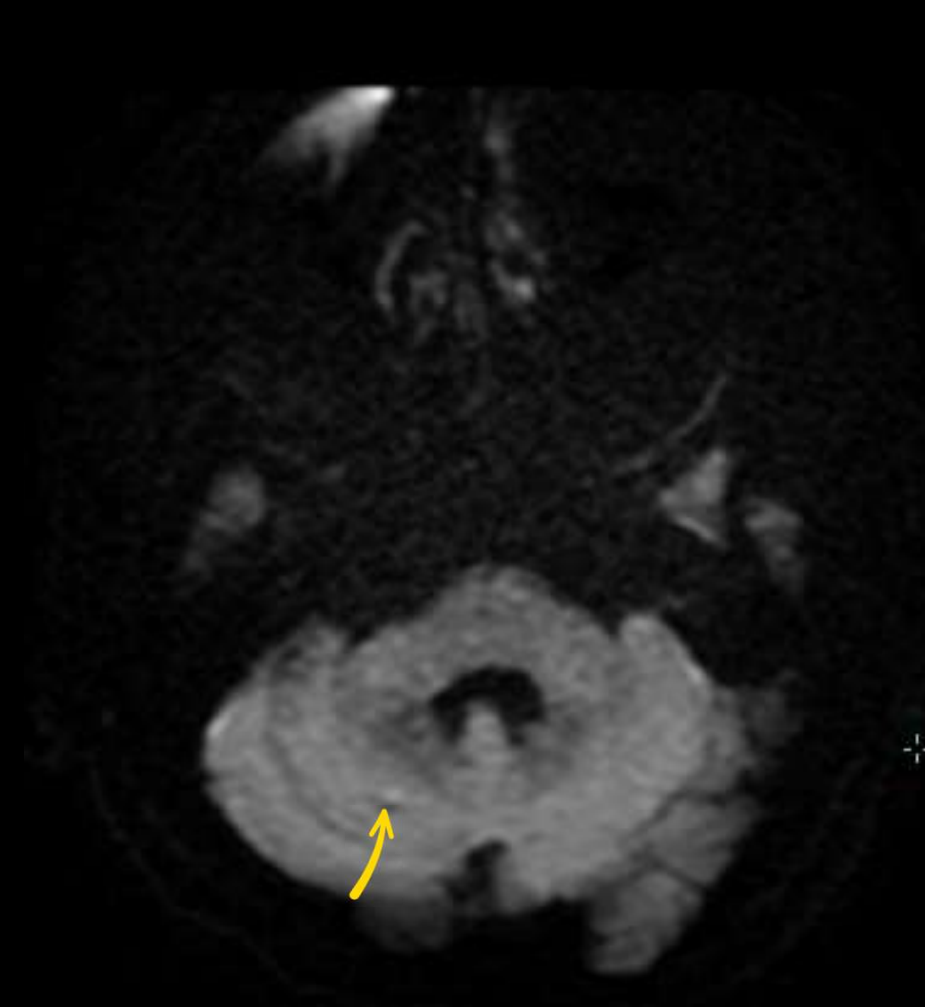
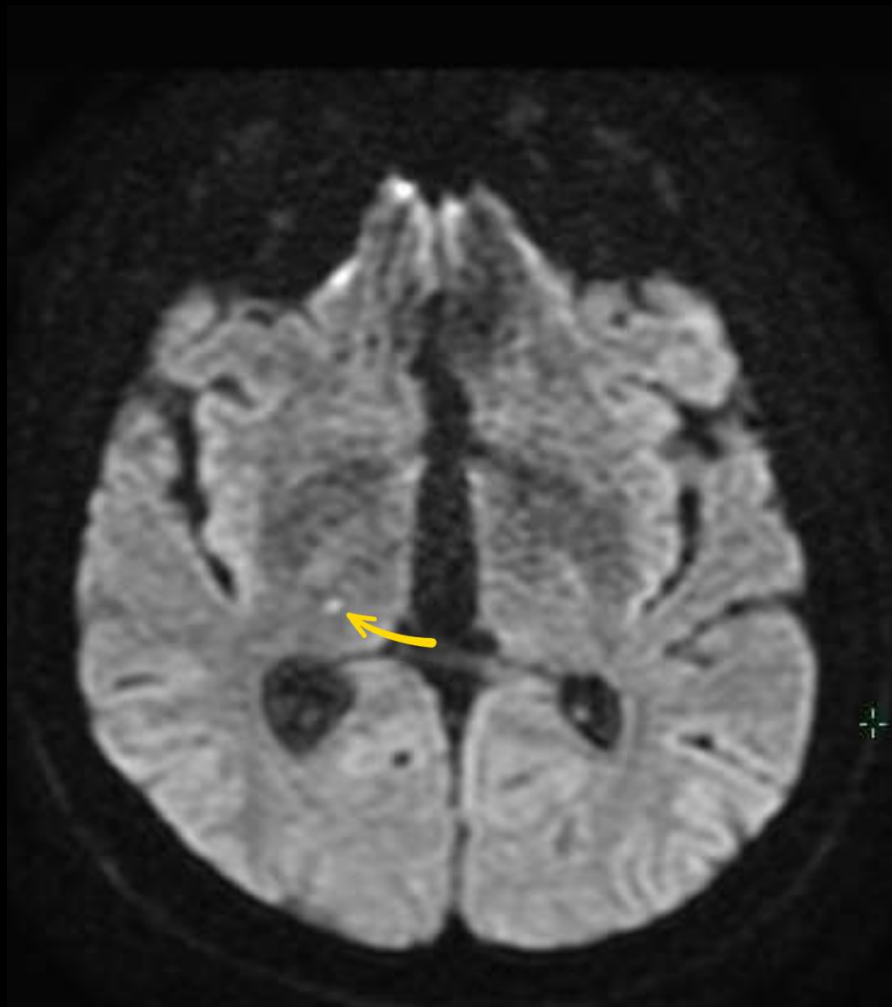

5

PRZYPADEK 2

KOBIETA LAT 40

Pacjentka z niedowładem lewostronnym, zaburzeniami zachowania i bólami głowy, trwającymi ok. 5 dni.

Ponadto gorączka do 40 stopni.

W wywiadzie sinicza wrodzona wada serca, z korekcją po urodzeniu.

Pacjentka w ostatnim okresie leczyła kanałowo uzębienie.

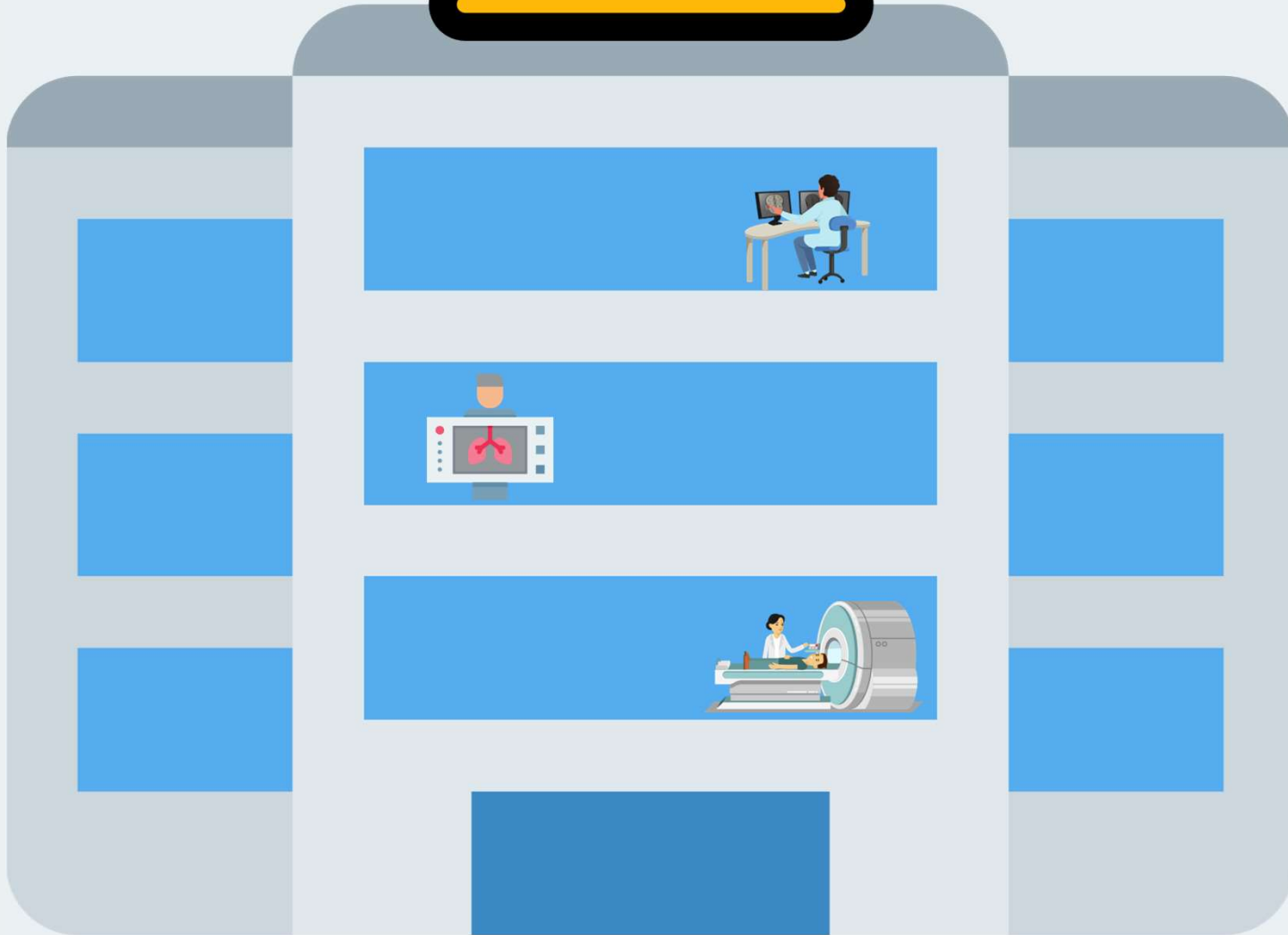

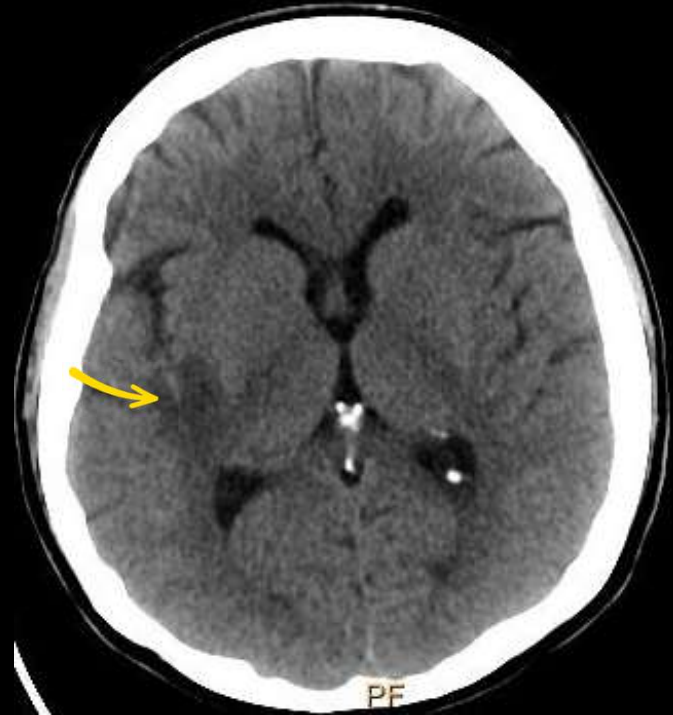
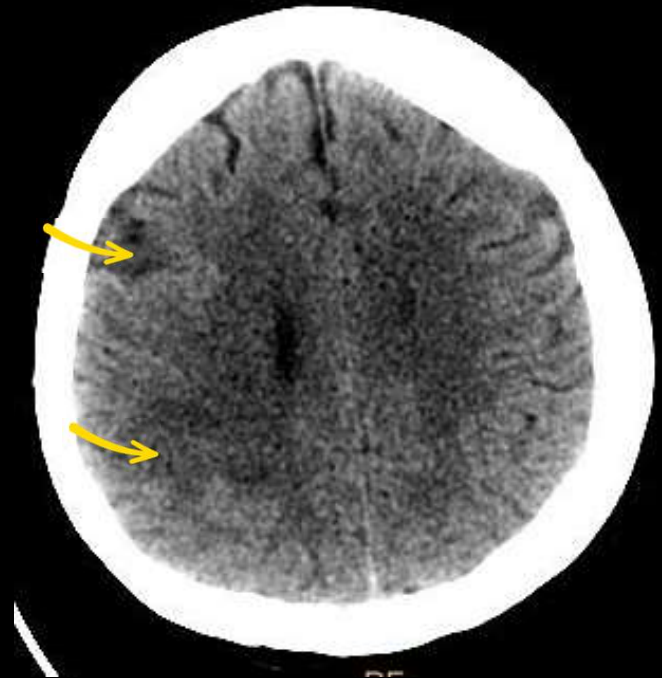
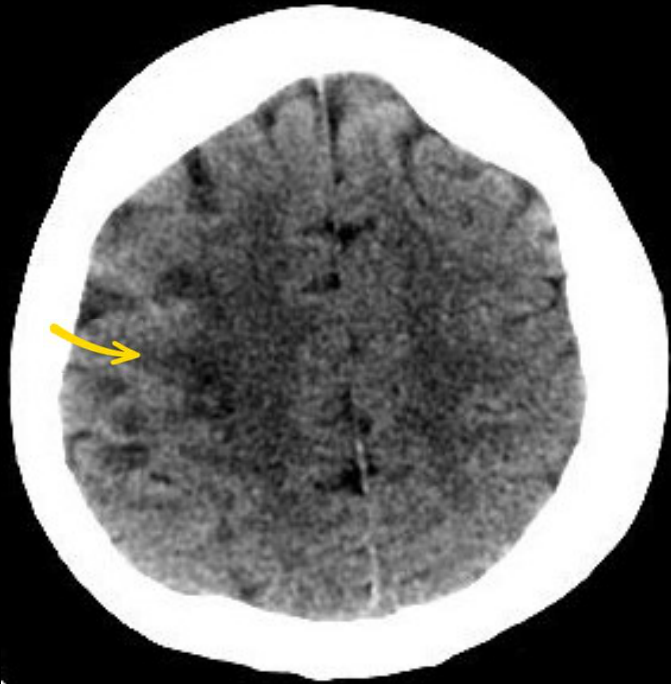

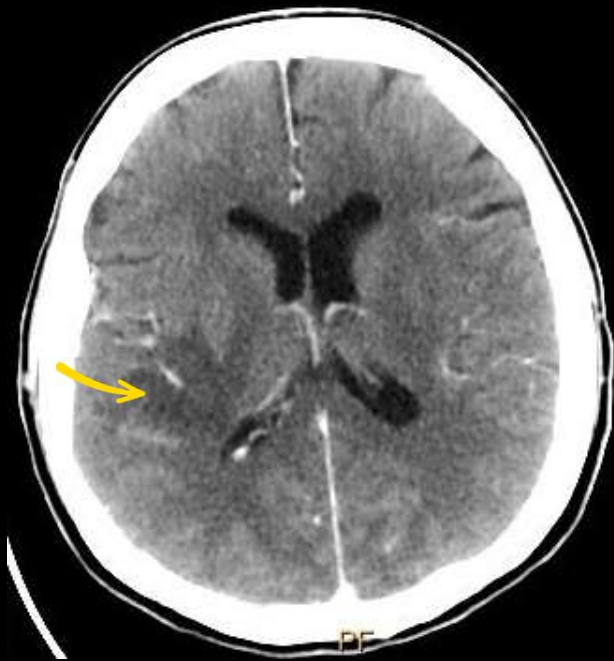
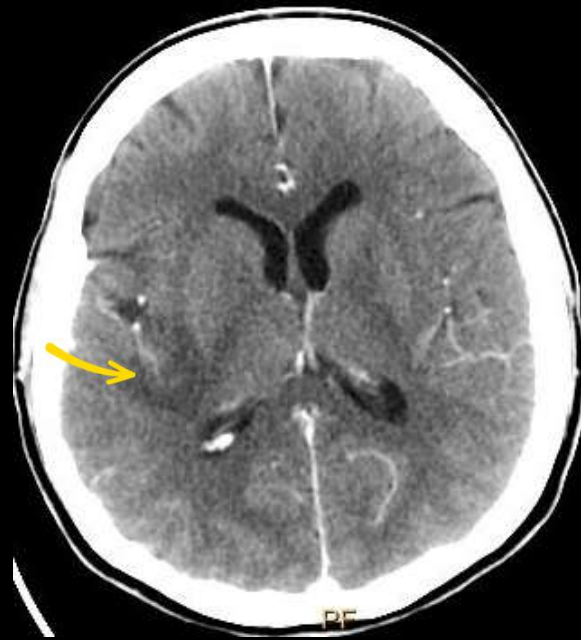
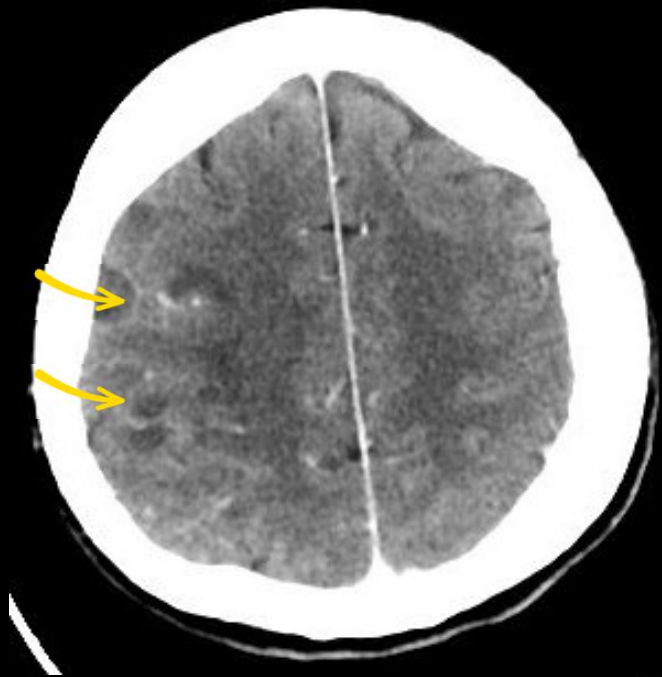

PIERWSZE BADANIE TK

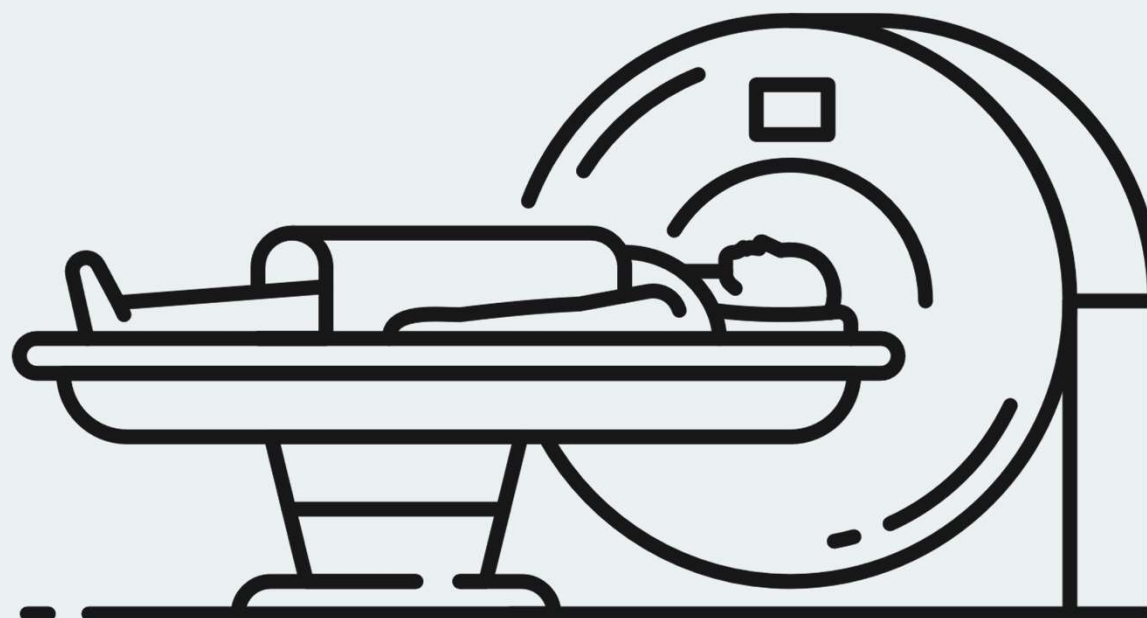

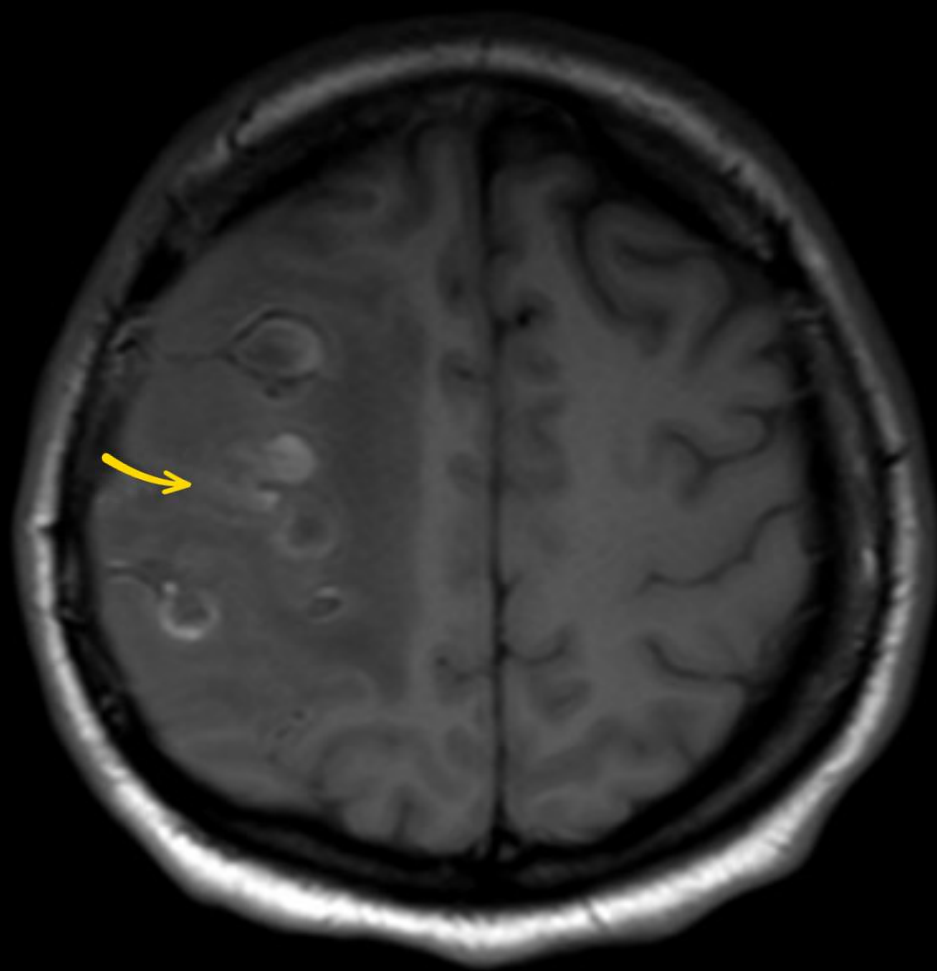

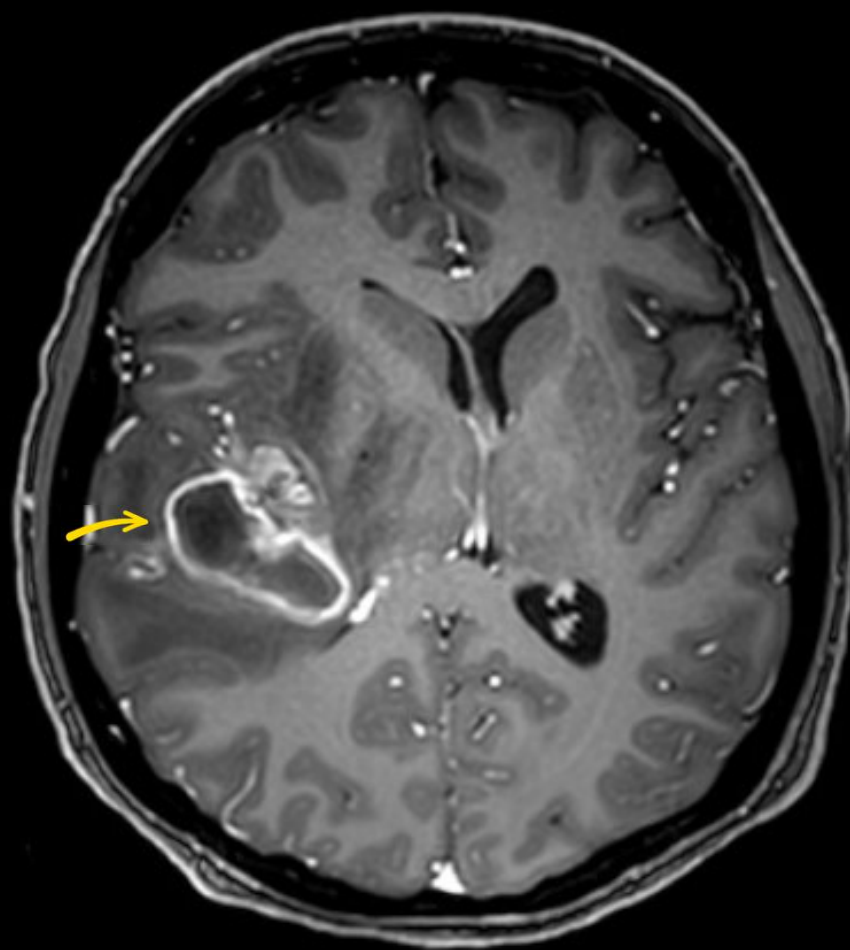
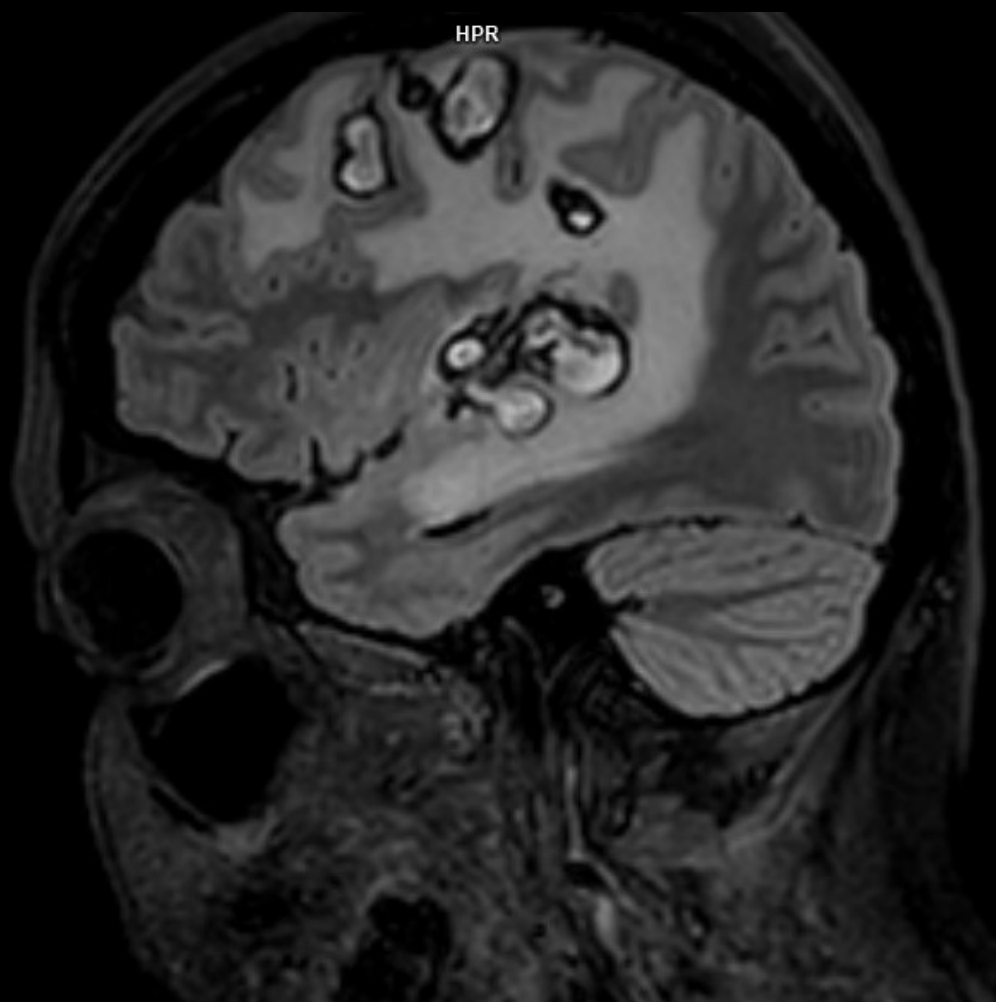

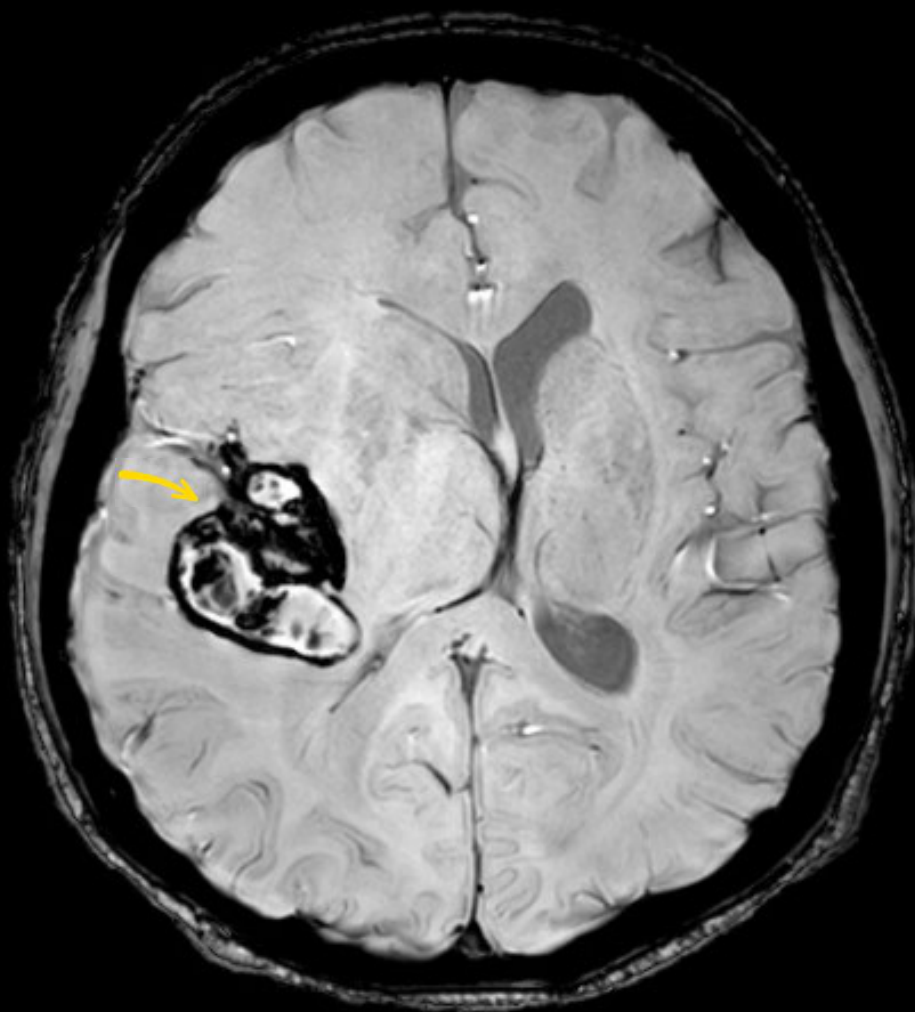
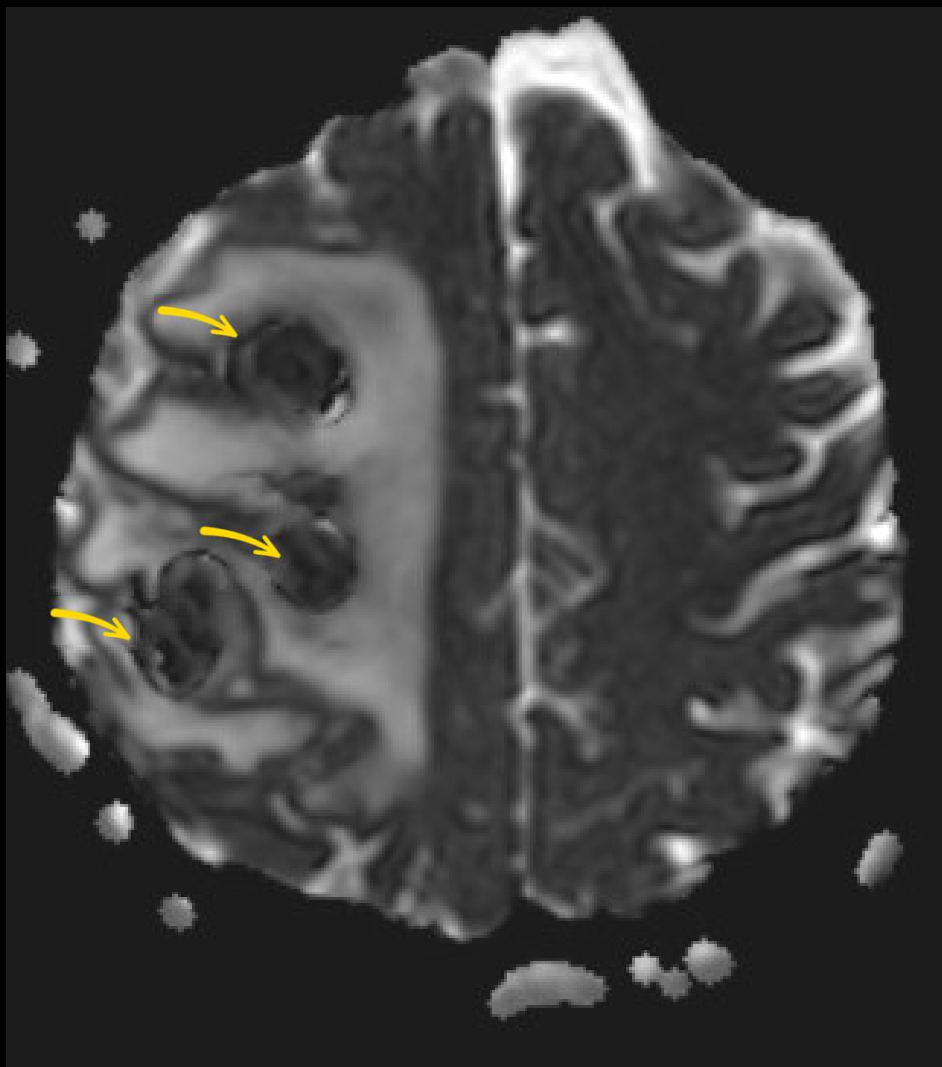
PIERWSZE BADANIE MR

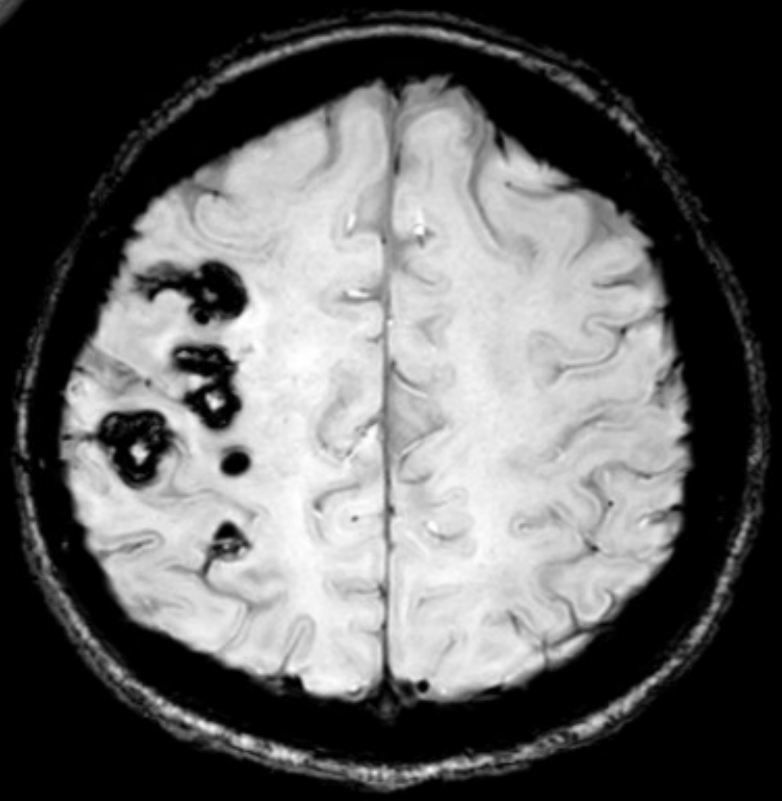
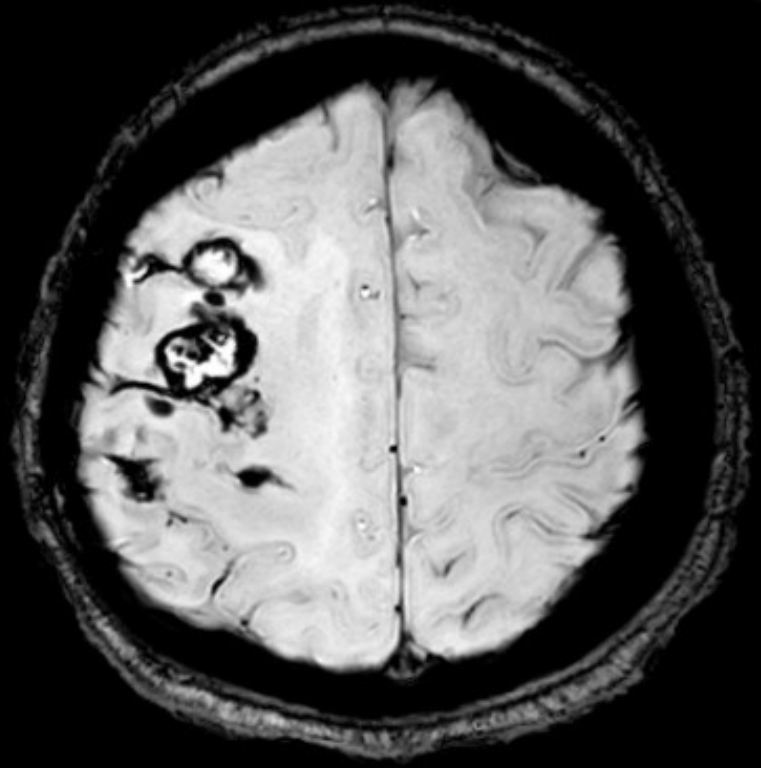
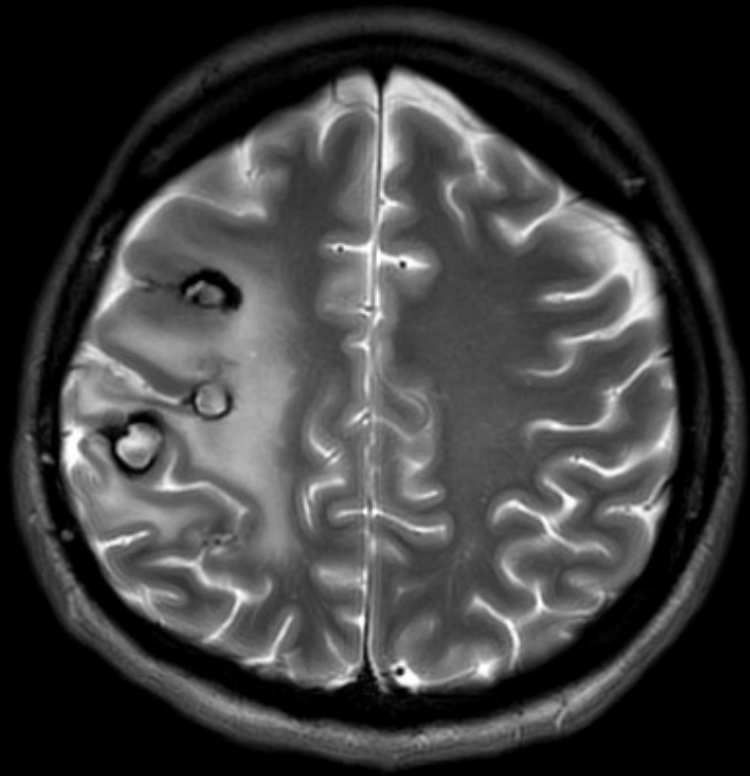

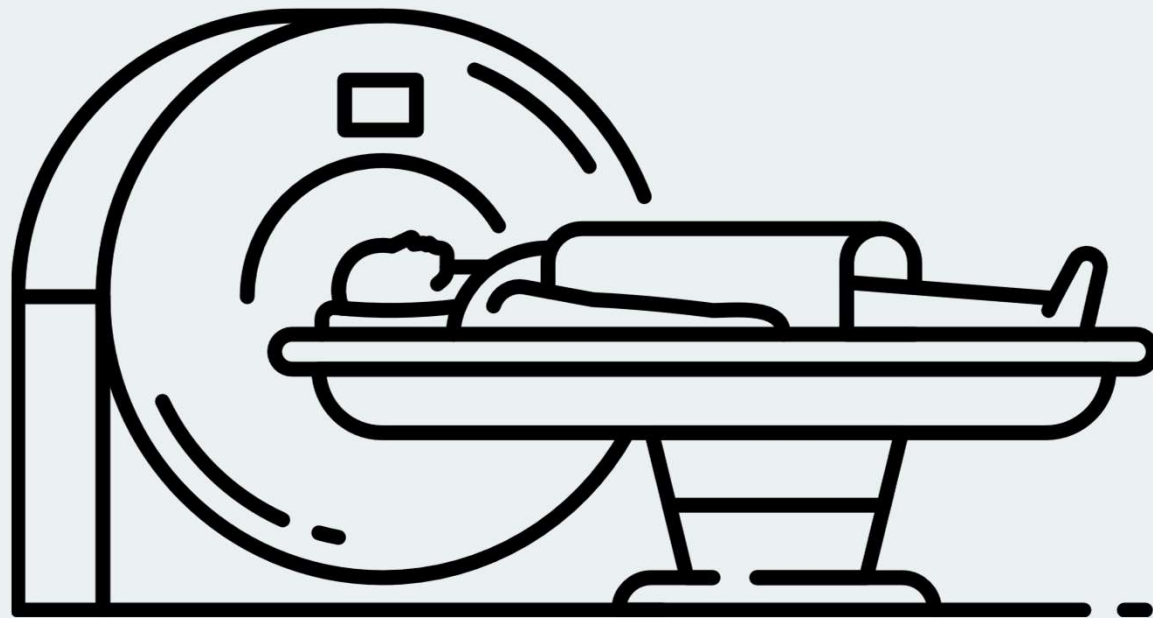

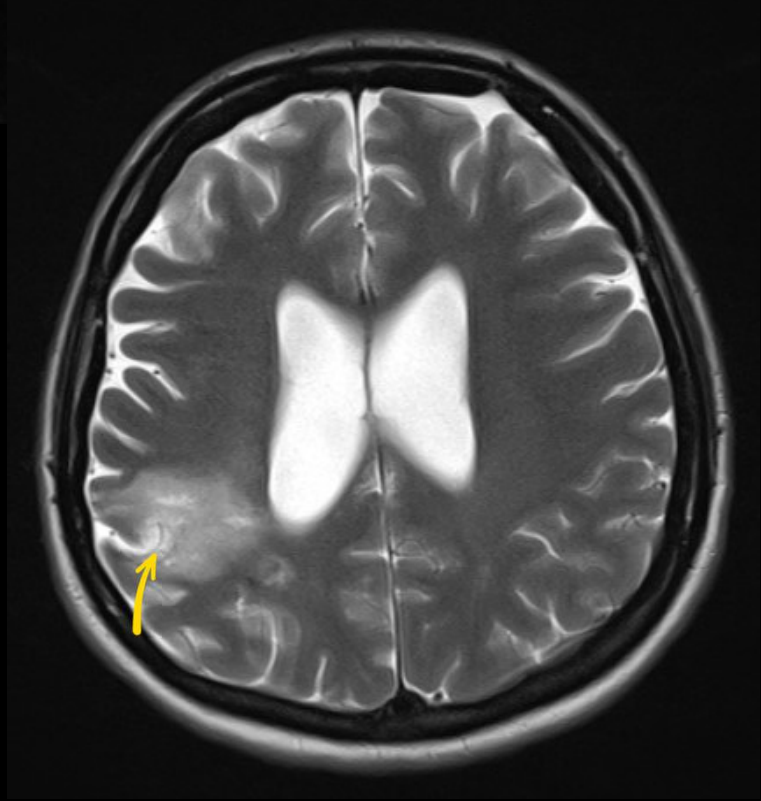
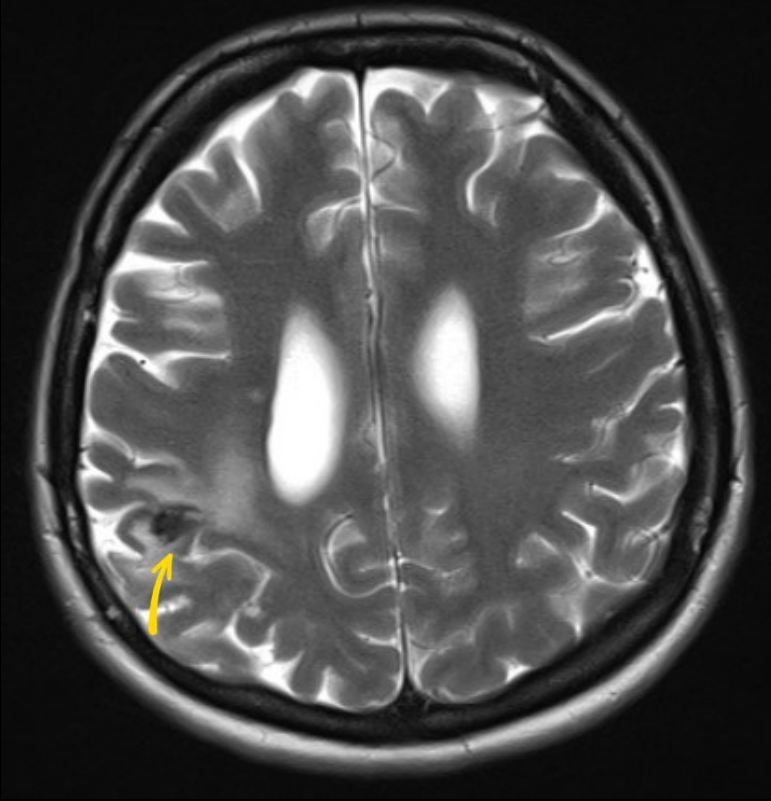
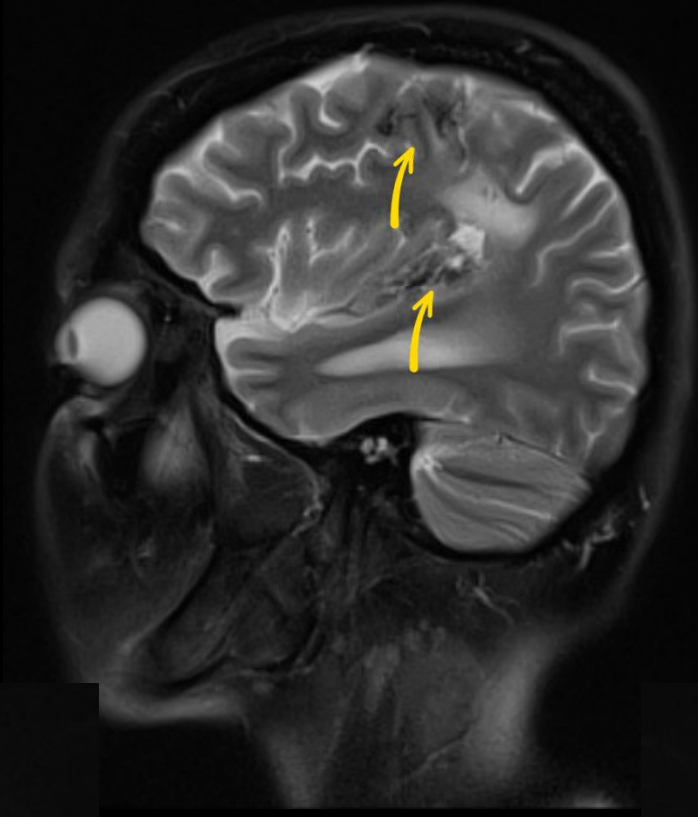

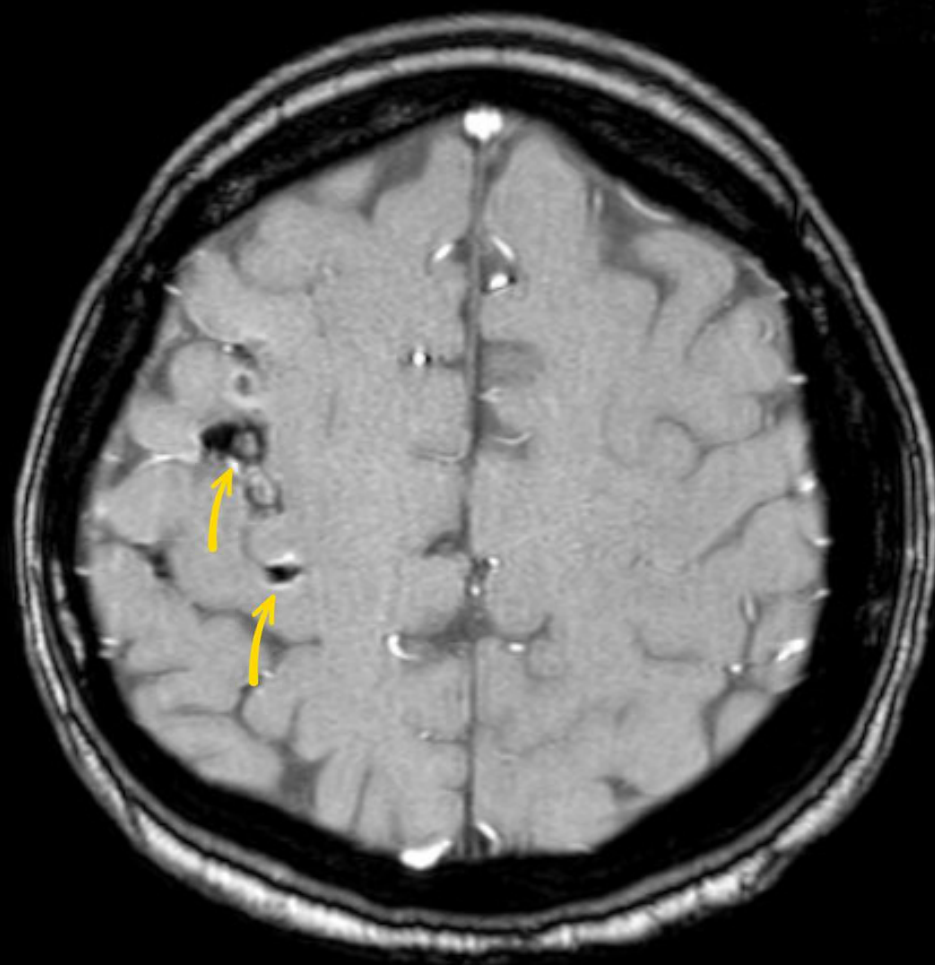
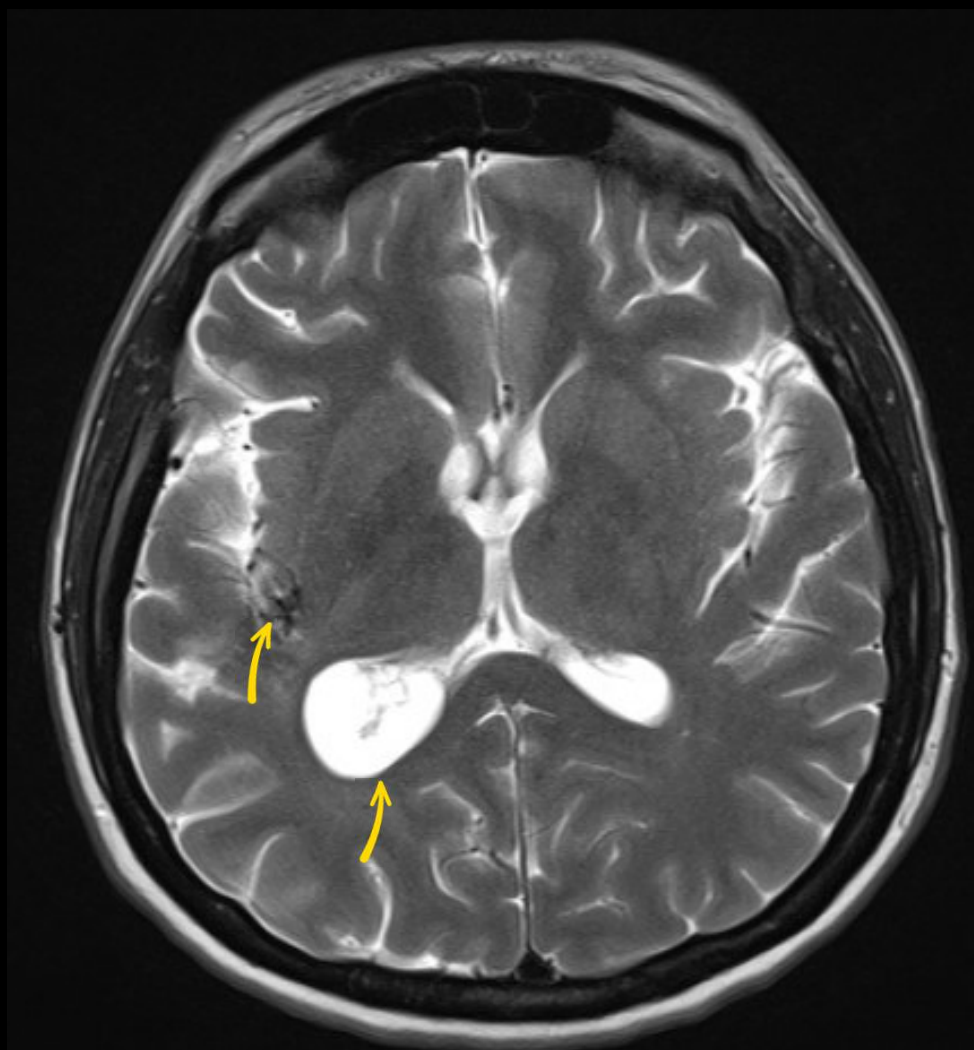

BADANIE KONTROLNE
PO 2 TYGODNIACH OD
WDROŻENIA
ANTYBIOTYKOTERAPII
I.V.

PRZYPADEK

3 ★

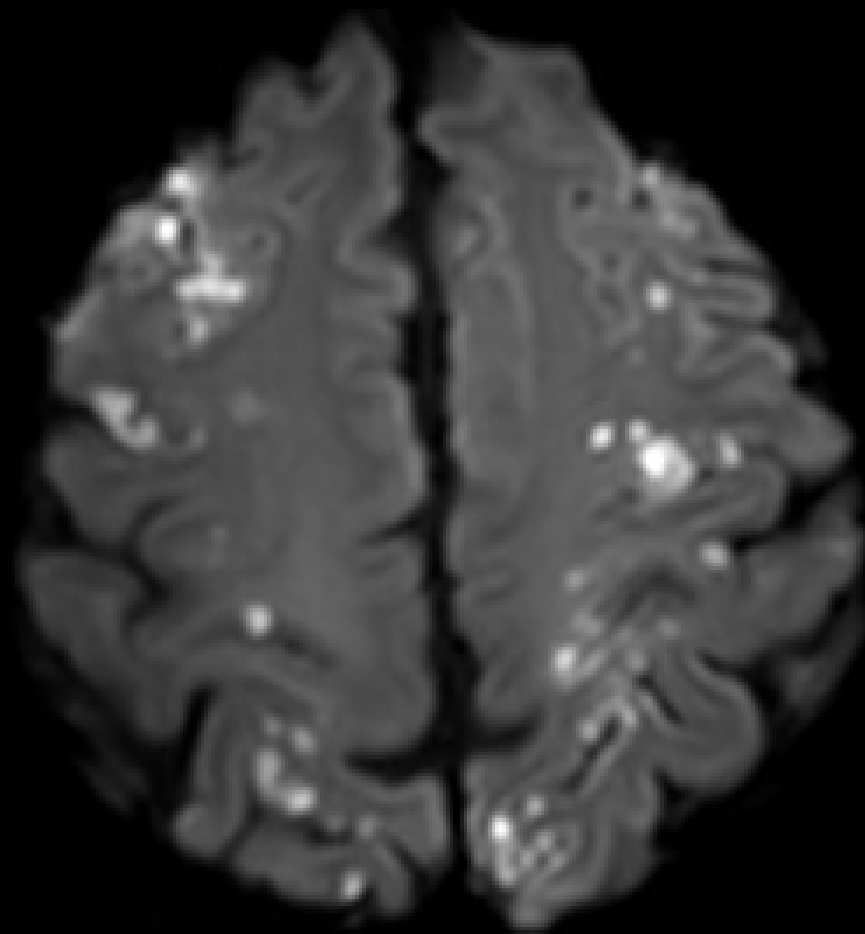
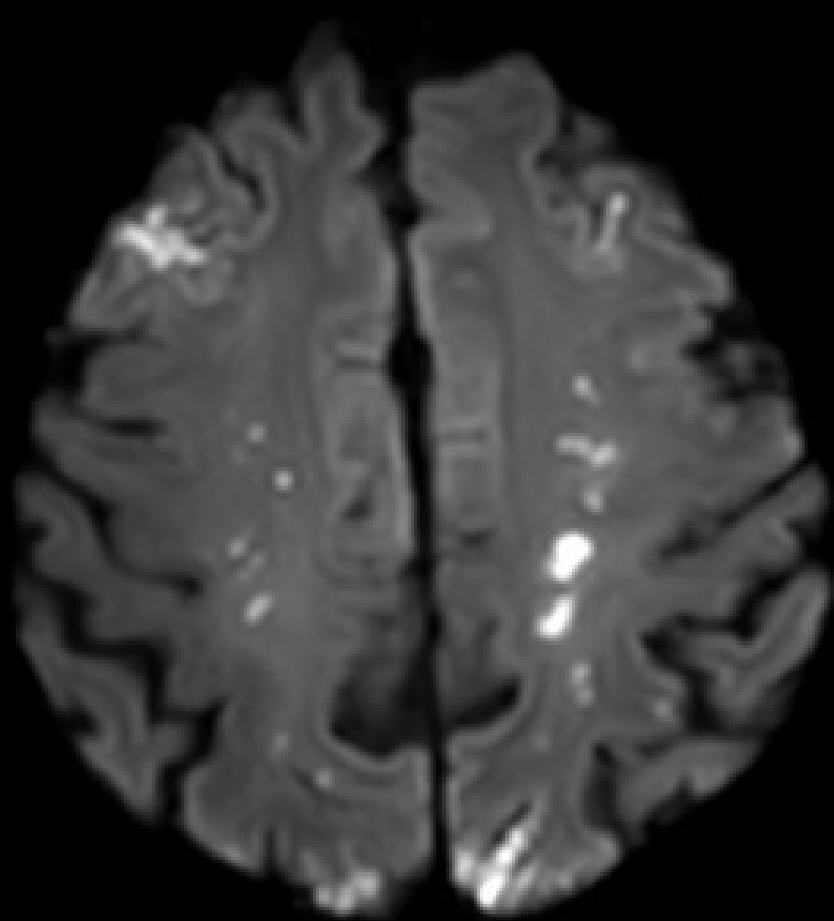
KOBIETA LAT 70

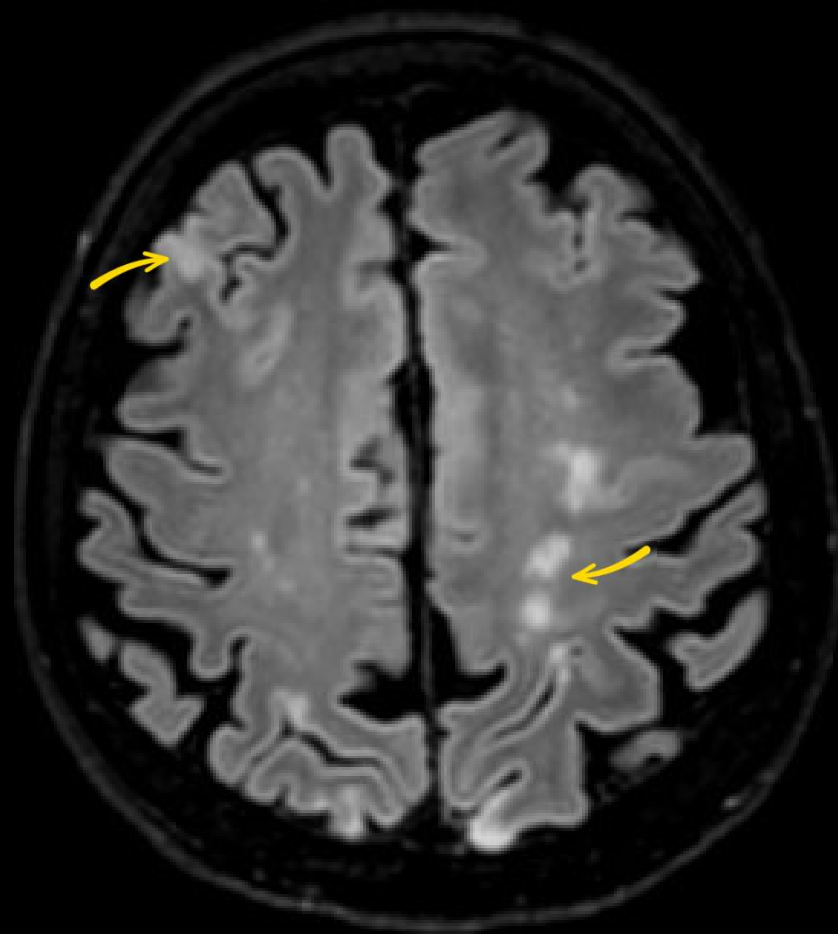
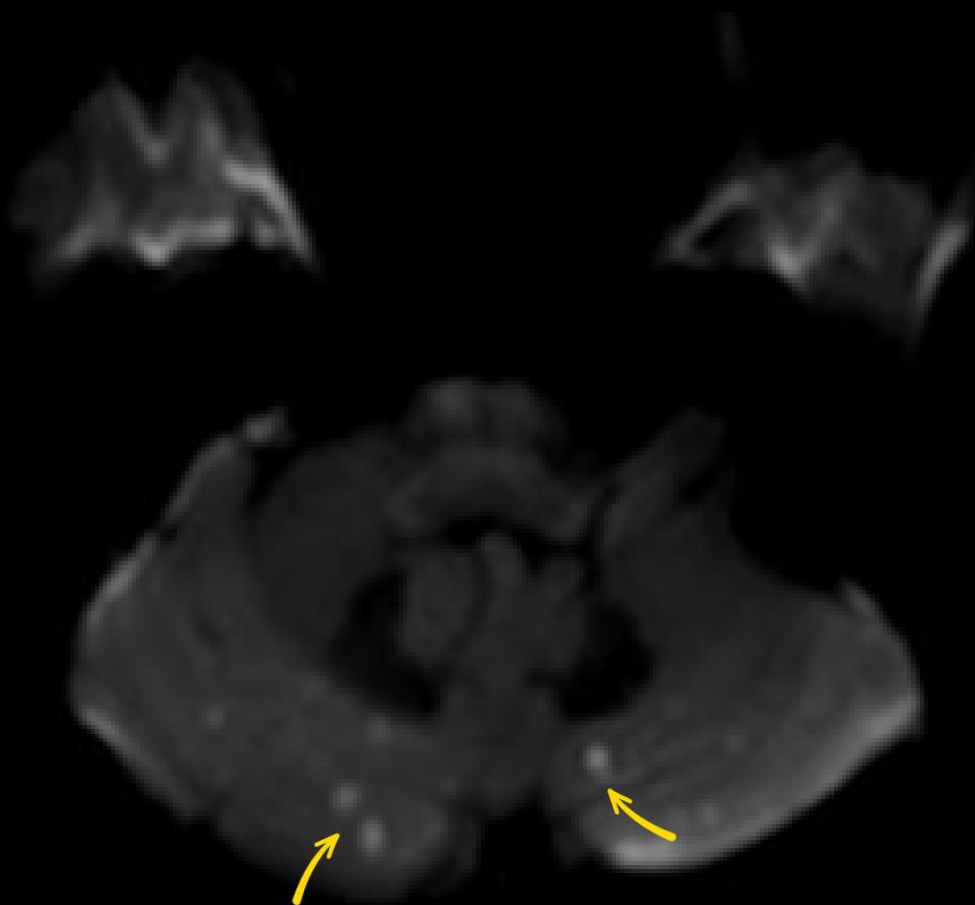
Pacjentka hospitalizowana w Klinice Reumatologii z powodu dolegliwości bólowych kończyn dolnych, osłabienia siły mięśniowej kończyn dolnych i górnych.

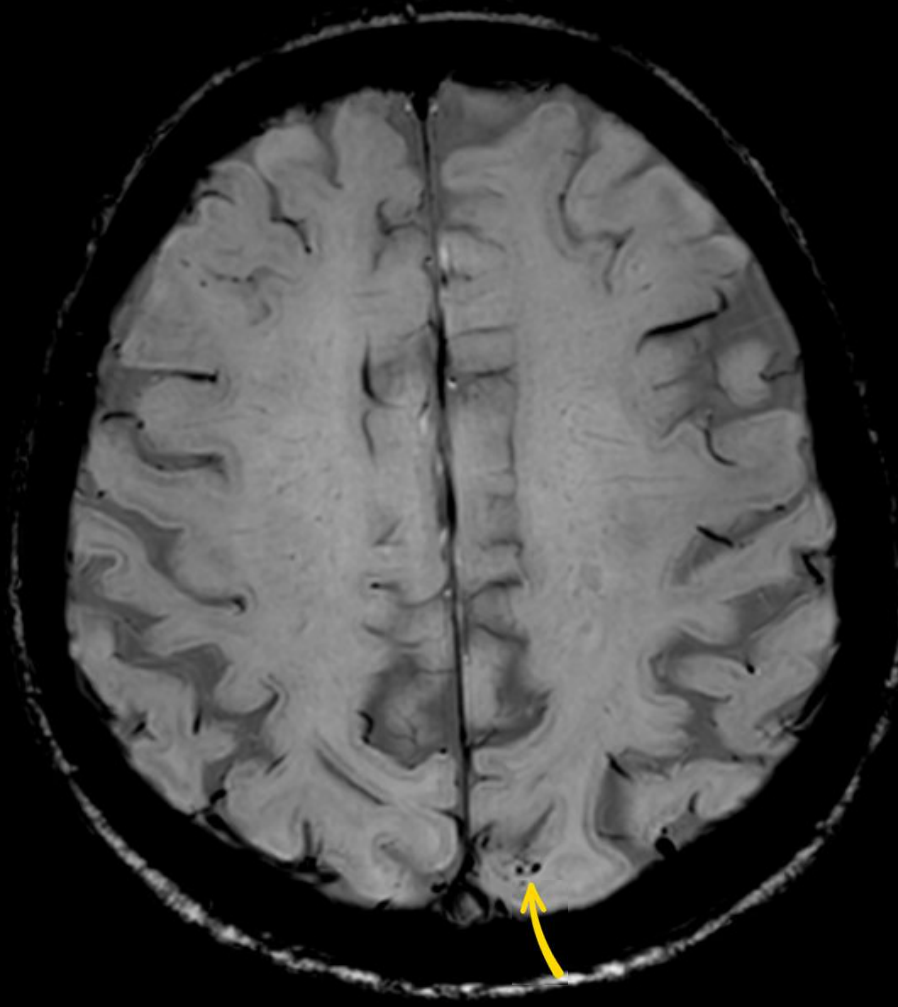
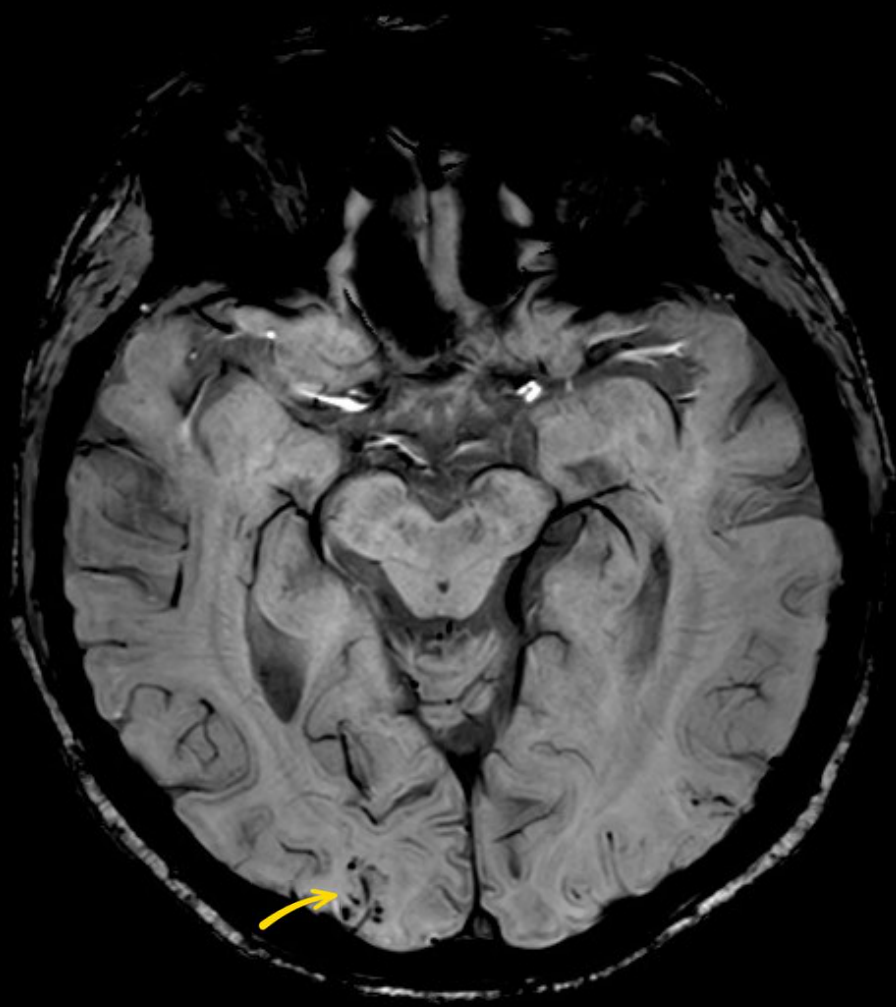
W wywiadzie niedoczynność tarczycy.

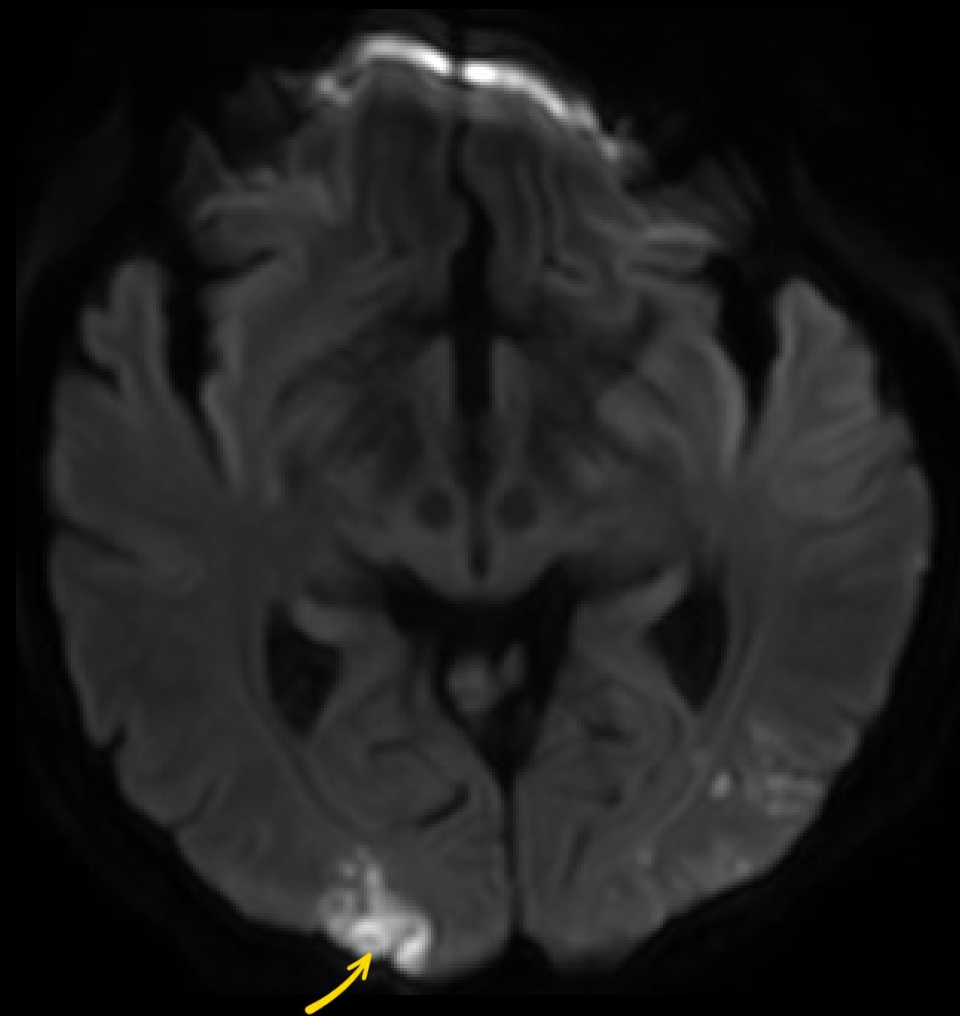
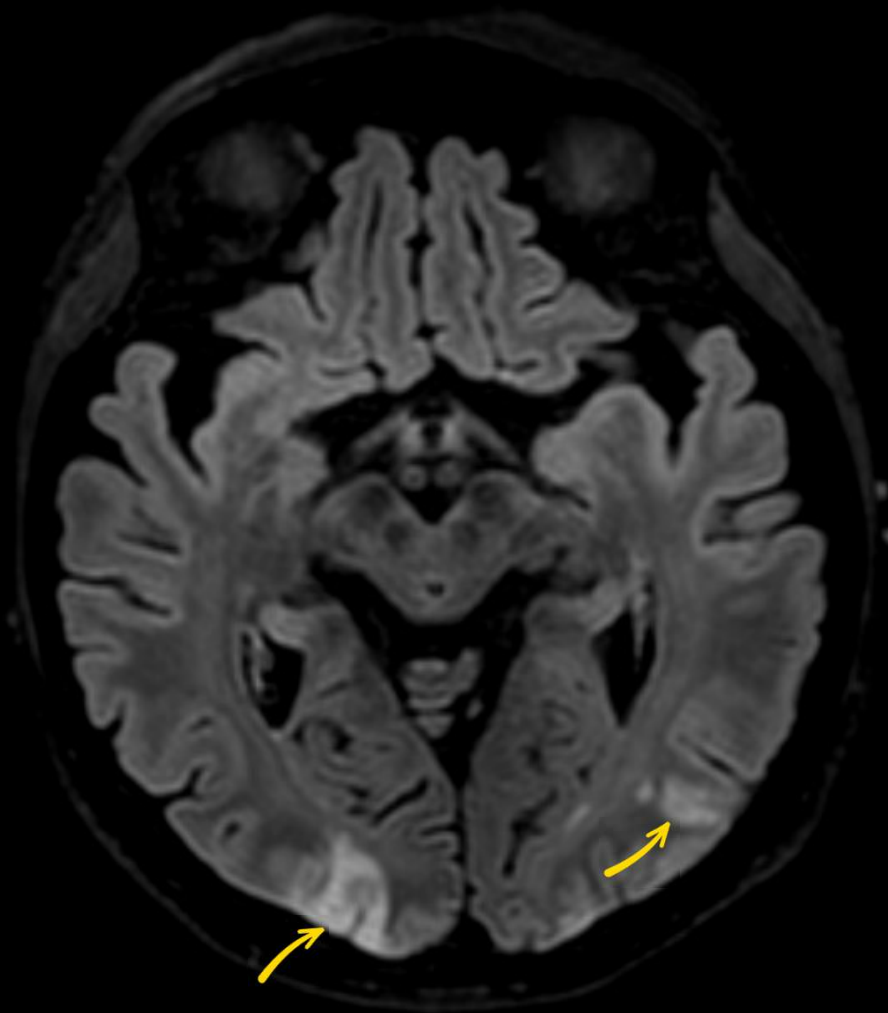
W badaniach laboratoryjnych, leukocytoza, eozynofilia, podwyższone CK, CRP.

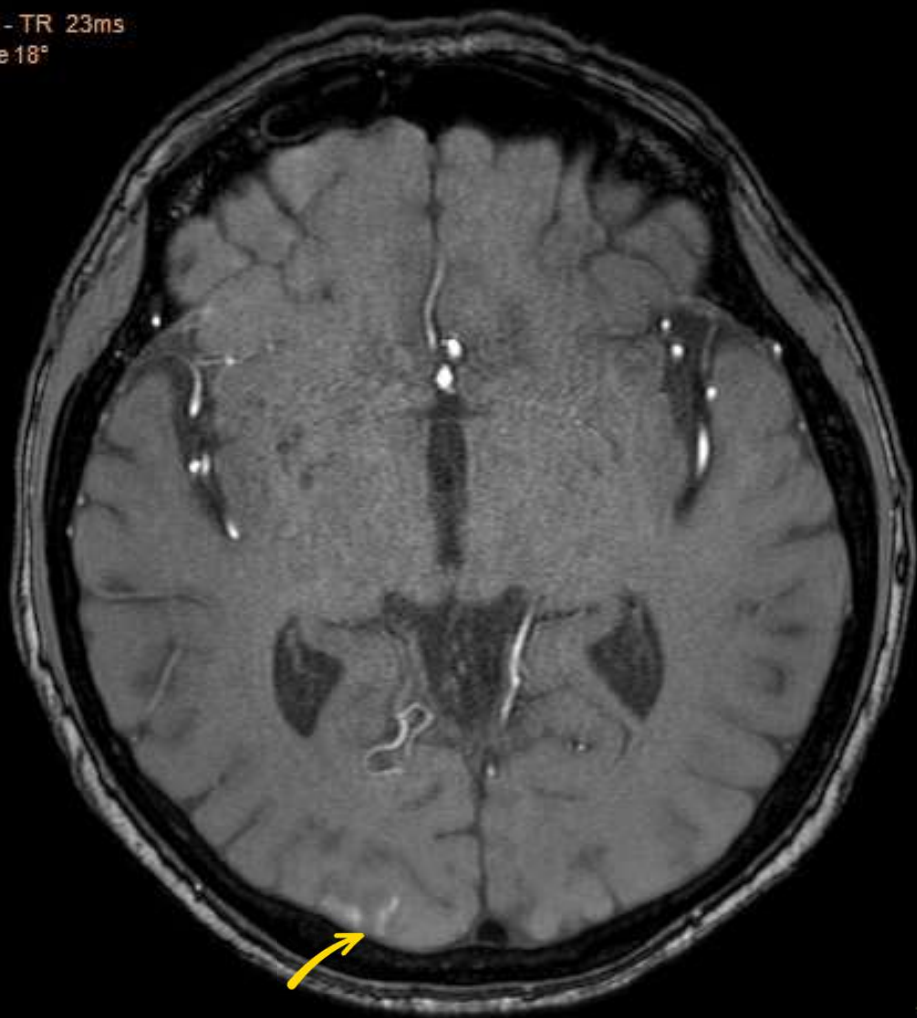

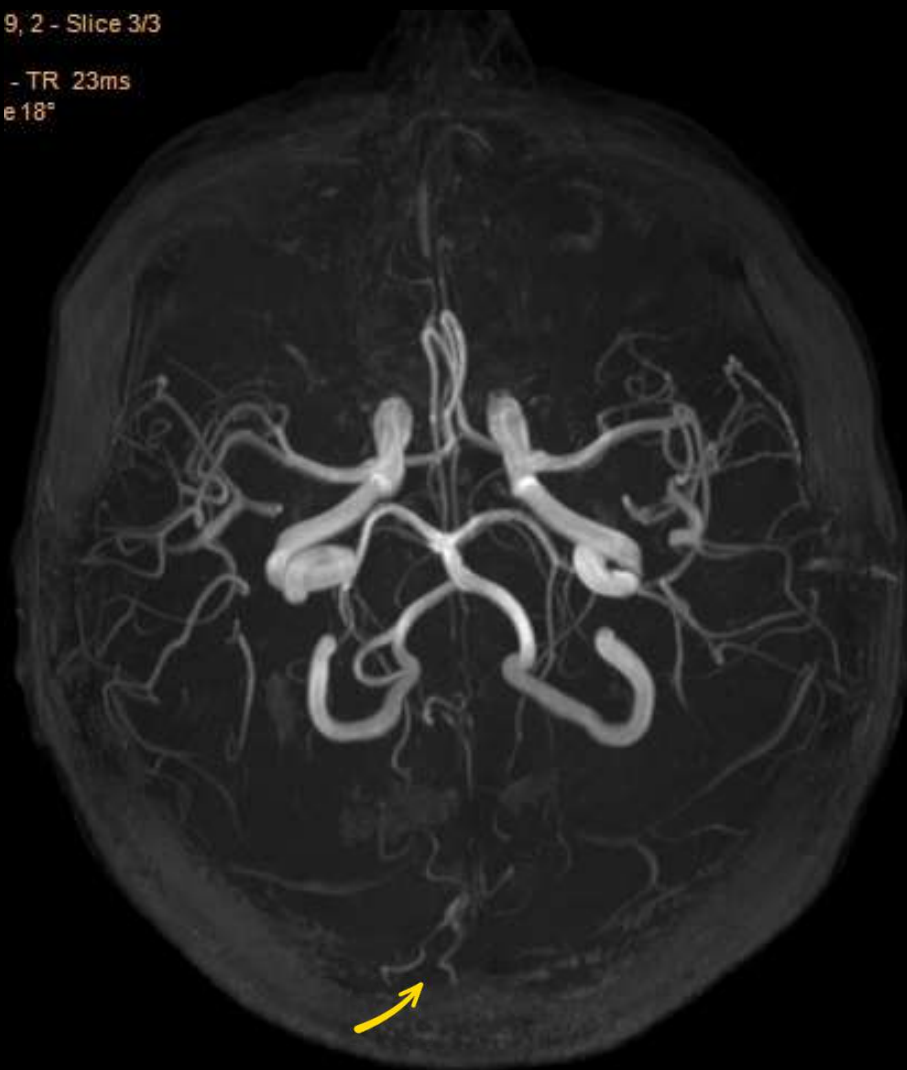

- TR 23ms
e 18°

9, 2 - Slice 3/3

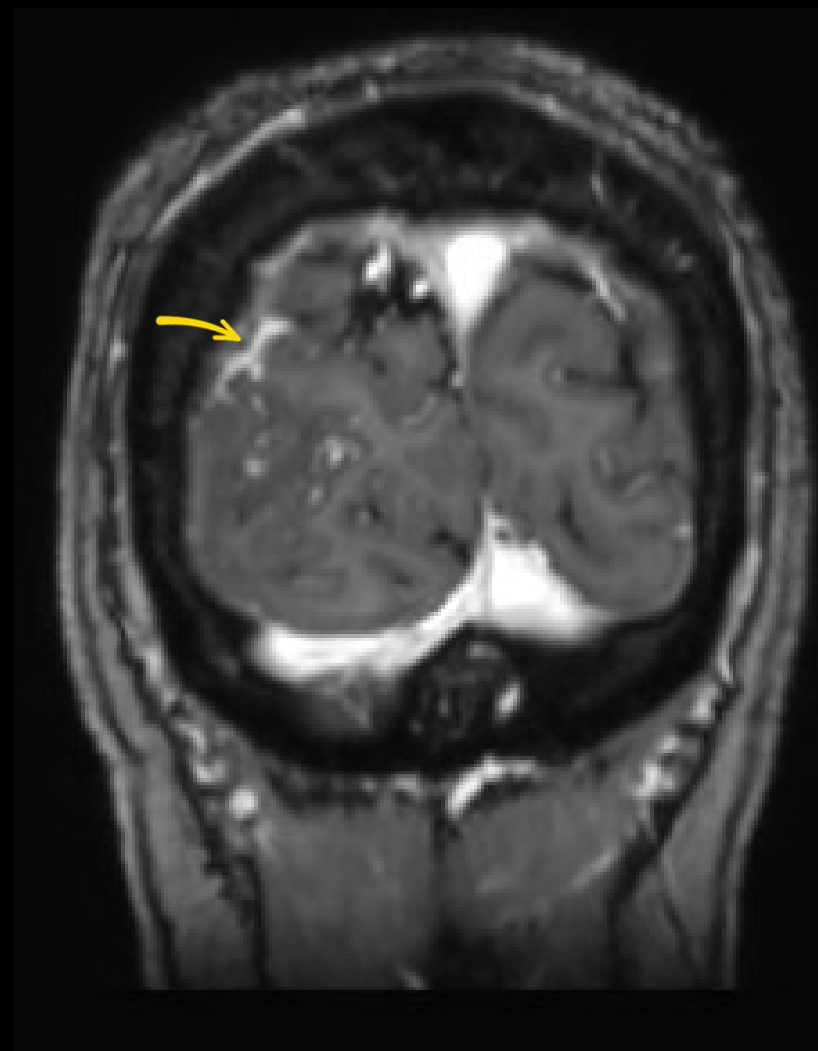
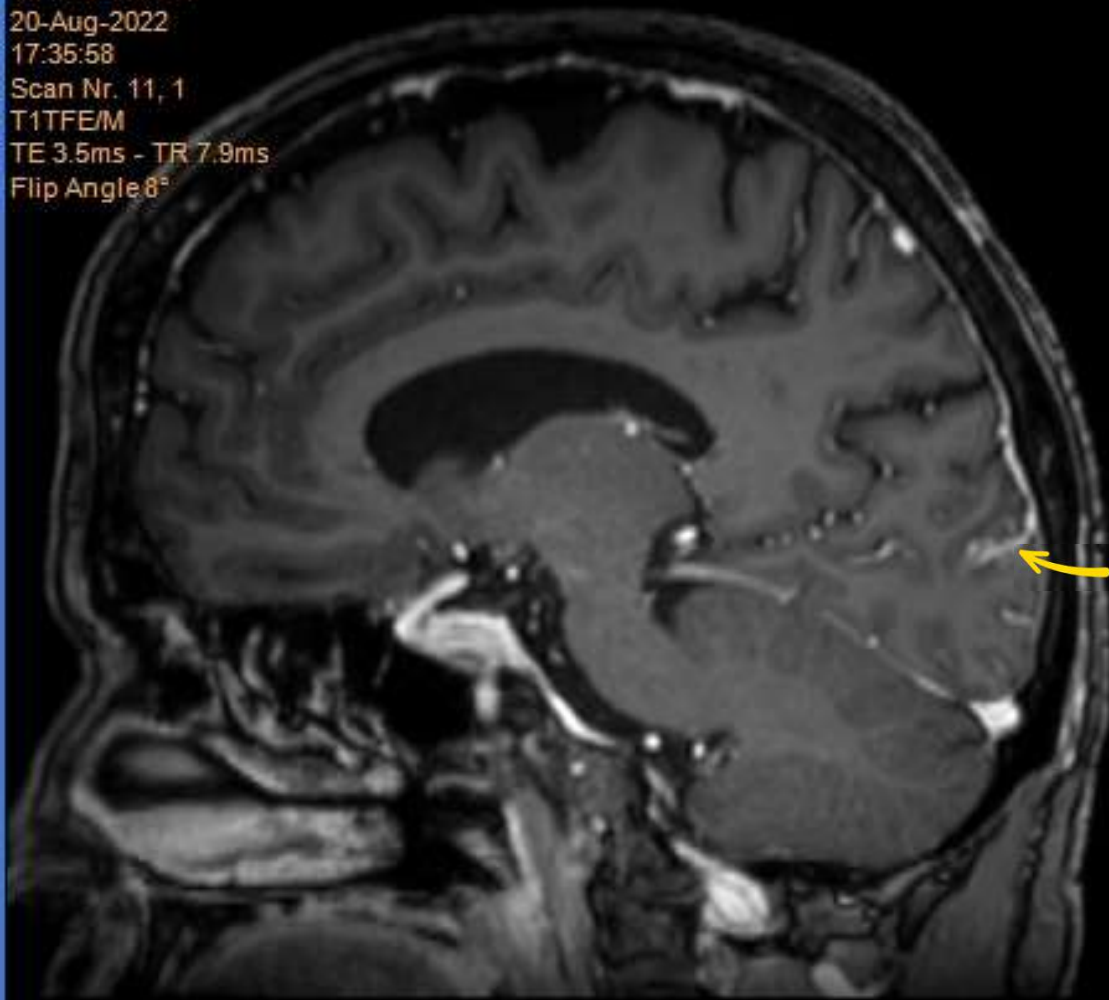
- TR 23ms
e 18°

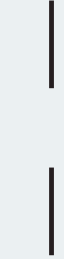
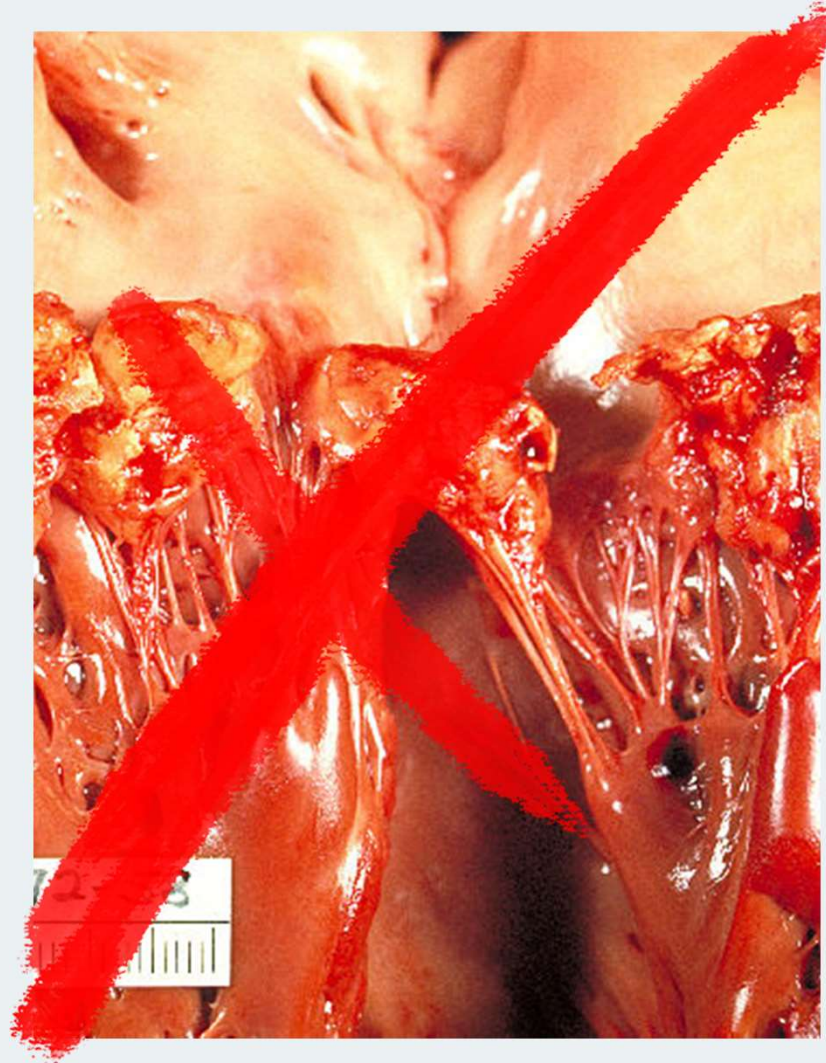
10-Feb-1952 F
20-Aug-2022
17:35:58
Scan Nr. 11, 1
T1TfE/M
TE 3.5ms - TR 7.9ms
Flip Angle 8°

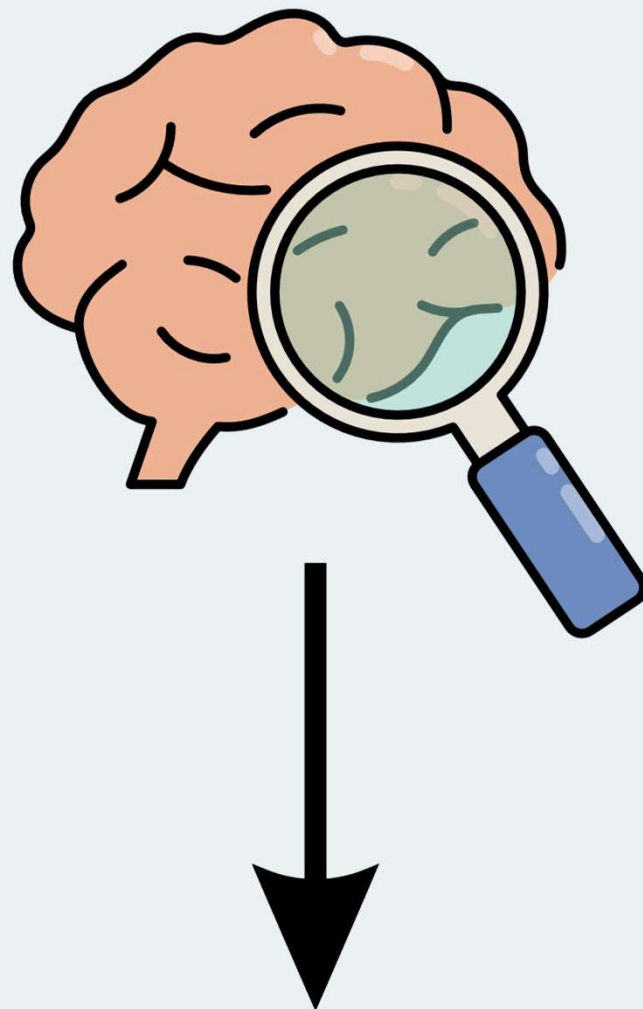

DIAGNOZA?

PIERWSZA MYŚL
-WYKLUCZENIE
ENDOCARDITIS

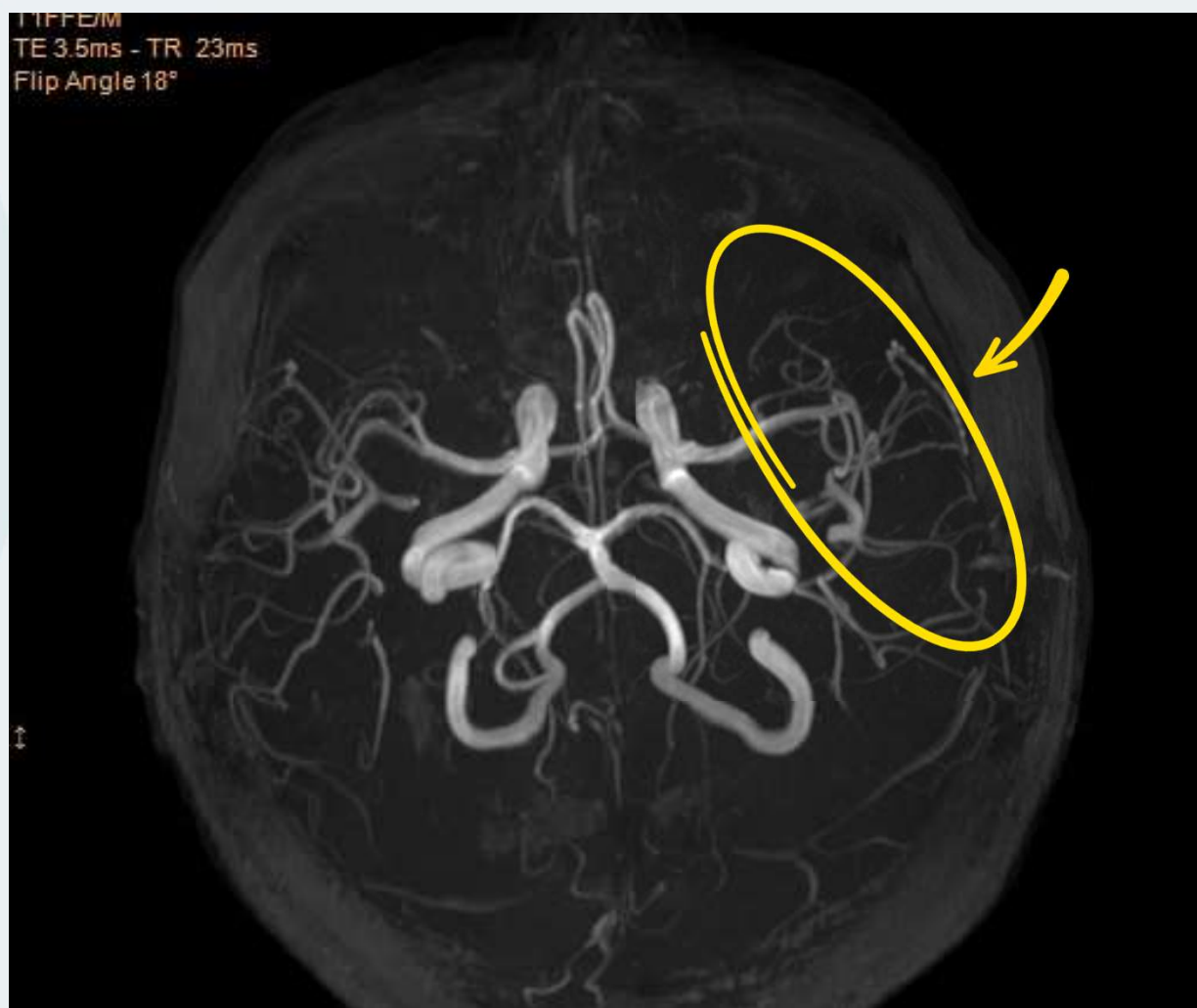

Eozynofilowe zapalenie naczyń
z zajęciem OUN oraz naczyń wieńcowych

***W retrospektywnej
analizie sekwencji TOF***

***Pamiętaj o diagnostyce
różnicowej***

- vasculitis o charakterze infekcyjnym (np. wirusy, grzyby, etiologia parazytologiczna)
- vasculitis o charakterze nieinfekcyjnym (np. procesy autoimmunologiczne, procesy zatorowo-zakrzepowe)
- ZOMR
- zakrzepica zatok jamistych
- zapalenie tkanek miękkich oczodołu

PODSUMOWANIE

ROZWAŻ ENDOCARDITIS
GDY W BADANIU MR
MÓZGOWIA:

**ZAWSZE NALEŻY PAMIĘTAĆ
O KORELACJ KLINICZNEJ !!!**

DROBNE ROZSIANE
RÓŻNOCZASOWE I
POLIMORFICZNE UDARY
NIEDOKRWIENNE

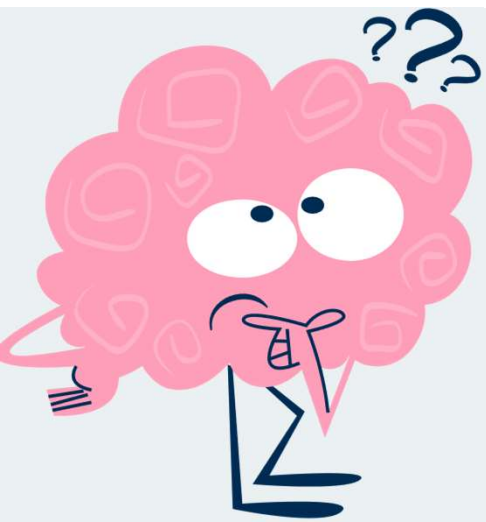
MIKROKRWAWIENIA
GŁÓWNIIE KOROWE

TĘTNIAKI
MYKOTYCZNE
GŁÓWNIIE MCA
tzw. "distal tree"

QUIZ

Najczęstszymi objawami neuroradiologicznymi endocarditis w badaniu MR są (proszę uszeregować zgodnie z ich częstością występowania):

- A) Tętniaki mykotyczne, mikrokrwawienia, udary niedokrwienne, ZOMR, SAH;
- B) Udary niedokrwienne, mikrokrwawienia, tętniaki mykotyczne, ZOMR, SAH;
- C) ZOMR, SAH; tętniaki mykotyczne, mikrokrwawienia, udary niedokrwienne;
- D) Wszystkie występują z taką samą częstością.

Najczęstszymi objawami neuroradiologicznymi endocarditis w badaniu MR są (proszę uszeregować zgodnie z ich częstością występowania):

B) Udary niedokrwienne, mikrokrwawienia, tętniaki mykotyczne, ZOMR, SAH;

Thank you

